

Allianz Lebensversicherungs AG

Skilmálar Ævilífeyrir Allianz

Ágæti viðskiptavinur.

Eftirfarandi er þýðing á tryggingarskilmálum Allianz (E170) Leben (líf-og lífeyristryggingar). Þýðandi er Jóhann Guðnason, lögg. skjalapýðandi í þýsku.

Skilmálarnir kveða á um reglur fyrir ýmsa þætti. Það merki að við tiltekna aðstæður eiga ekki öll eftirfarandi ákvæði við tryggingarsamning þinn. Í sumum tryggingarsamningum, (t.d. innan hópsamninga), þarf að breyta eða auka við einstök ákvæði skilmálanna. Slíkar breytingar eða viðbætur eru prentaðar í lok þessara skilmála eða birtir sérstaklega í "Sérstökum skilmálum".

Eftir að umsókn þín um Ævilífeyri Allianz hefur verið samþykkt í Þýskalandi berst þér í hendur tryggingarskírteini ásamt frumtexta skilmálans (blátt hefti). Á Íslandi er enn sem komið er ekki boðið upp á jafn fjölbreytta þætti og gert er í Þýskalandi og á því ekki allur textinn við Ævilífeyri Allianz. Nánari tilgreining á þáttum tryggingar þinnar kemur fram í tryggingarskírteininu.

Við viljum vekja athygli þína á að um samning þennan gilda viðeigandi ákvæði laga nr. 139/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerðar nr. 698/1998, um ráðstöfun iðgjalds til lífeyrissparnaðar og viðbótartryggingarverndar. Inneign og tekjur vegna hennar lúta gildandi skattalögum á hverjum tíma. Að öðru leyti gilda almennir tryggingarskilmálar (E170) fyrir Leben og Renten lífeyristryggingar Allianz Lebensversicherungs-AG Þýskalandi. Skilmálar og reglur lífeyristryggingarinnar (E170) sem og ákvæði samnings þessa eru grundvöllur samnings réttthafa við Allianz Lebensversicherungs-AG Þýskalandi.

Allar frekari upplýsingar veitum við þér fúslega.

Með kveðju

Allianz á Íslandi
Dalshraun 3
220 Hafnarfjörður
S: 595-3300

Tryggingarskilmálar

Tryggingarskilmálar þessir beina orðum sínum til þín sem tryggingartaka okkar og samningsaðila.

A hluti - Bótapættir

Hér er að finna sérstakar reglur er varða þá þætti sem um samdist okkar í millum. Hér má einkum lesa hvaða bætur við greiðum og í hvaða tilvikum bætur eru skertar eða útilokaðar. Auk þess er lýst sérstökum skyldum og skuldbindingum sem hafa verður í huga. Skyldur og skuldbindingar sem gilda um alla þætti er einnig að finna í B hluta.

Þátturinn Ellilífeyrir - Framtíðarlífeyrir Perspektive E170

	Blaðsíða
1. Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta	1
2. Greiðsla úr hagnaðarhlutdeild	3
3. Bótapegi og millifærsla greiðslna	6
4. Útilokanir frá bótum og takmarkanir bóta	7
5. Samstarfsskyldur þínar	7
6. Kostnaður vegna samningsins	8
7. Undanþága frá greiðslu iðgjalds	8
8. Uppsögn	10
9. Möguleikar við samningsgerð	10

B hluti - Skyldur sem gilda um alla þætti

Hér er að finna mikilvægar skyldur og skuldbindingar sem gilda um fleiri en einn þátt. Frekari skyldur og skuldbindingar er að finna í A hluta. Reglur B hluta gilda um allan samninginn svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

	Blaðsíða
1. Tilkynningaskylda fyrir samningsgerð	24
2. Skyldur sem snerta greiðslu iðgjalds	24
3. Frekari samstarfsskyldur	25

C-hluti - Almennar reglur

Reglur C hluta gilda um allan samninginn, svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

	Blaðsíða
1. Upphaf tryggingarverndar	27
2. Tryggingarskírteini	27
3. Þýskur réttur	27
4. Varnarþing	27
5. Fyrning	27
6. Upplýsingar á samningstíma	27

Hugtakaskýringar

Í lok tryggingarskilmálanna er að finna skilgreiningar helstu hugtaka sem notuð eru í textanum. Í texta fyrsta tryggingarþátta eru þessi hugtök auðkennd með „→“. Dæmi: →**Tryggingartaki**.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

A hluti - Bótapættir

Hér er að finna sérstakar reglur er varða þá þætti sem um samdist okkar í millum. Hér má einkum lesa hvaða bætur við greiðum og í hvaða tilvikum bætur eru skertar eða útilokaðar. Auk þess er lýst sérstökum skyldum og skuldbindingum sem hafa verður í huga. Skyldur og skuldbindingar sem gilda um alla þætti er einnig að finna í B hluta.

Þátturinn Ellilífeyrir - Framtíðarlífeyrir Perspektive E170

Hér er að finna reglur þáttarins Ellilífeyrir. Ef fleiri þættir eru innifaldir í samningnum þá er í reglum þeirra fjallað um þáttinn Ellilífeyrir sem grunnþátt.

1. Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta

Í þessum hluta er fjallað um:

- 1.1 Hvaða bætur greiðum við frá upphafi lífeyristöku?
- 1.2 Hvaða bætur greiðum við við andlát fyrir upphaf lífeyristöku?
- 1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?
- 1.4 Hvaða reikniforsendur gilda um trygginguna?

1.1 Hvaða bætur greiðum við frá upphafi lífeyristöku?

(1) Ævilangur lífeyrir

Ef hinn →tryggði er á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku greiðum við tryggðan lífeyri sem nemur tryggðum lífeyri eins og hann er á þeim tímapunkti meðan hinn tryggði er á lífi.

Allt eftir því hvernig um var samið greiðum við lífeyrinn mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða einu sinni á ári, og alltaf á fyrsta →virka bankadegi eftir umsamda gjalddaga.

(2) Upphæð ævilífeyris

Upphæð lífeyris reiknum við út við upphaf lífeyristöku

- út frá þeim heildarhöfuðstóli sem fyrir hendi er við upphaf lífeyristöku (sjá 3. mgr.) og
- með þeim reikniforsendum sem ríkja á þeim tímapunkti (sjá tölu. 1.4, 3. mgr.). Ráðandi reikniforsendur eru reiknivextir og dánartíðnitaflan (→töflur), sem við notum þegar reikna á út iðgjald við upphaf lífeyristöku, þegar gera skal nýja sambærilega samninga um lífeyristryggingu með tafarlausu upphafi lífeyristöku, sem og →kostnaður vegna þáttarins Ellilífeyrir samkvæmt tölu. 6.1, mgr. 2b), sem lagður var til grundvallar við samningsgerð.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra reiknum við hæð ævilífeyris út frá þættinum Ellilífeyrir sem og hæð eftirlífendalífeyris og hugsanlega lífeyris munaðarlausra við upphaf lífeyristöku út frá ráðandi reikniforsendum við upphaf lífeyristöku samkvæmt setningu 1. Þá tókum við, í ráðandi reikniforsendum samkvæmt setningu 1, einnig mið af → kostnaði þáttarins Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra frá upphafi lífeyrisgreiðslu (sjá nánar reglur þáttarins Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra í liðnum „Ítarlegri reglur um kostnað vegna samningsins“, undirliður „Annar kostnaður“).

Umsamið samband eftirlífendalífeyris og hugsanlega lífeyris munaðarlausra við ævilífeyri úr þættinum Ellilífeyrir breytist ekki.

Ef útreiknaður lífeyrir við upphaf lífeyristöku er lægri en umsaminn tryggður lágmarkslífeyrir, greiðum við tryggðan lágmarkslífeyri.

(3) Hæð heildarhöfuðstóls

Heildarhöfuðstóll samanstendur af

- →bótahöfuðstól sem fyrir hendi er úr þættinum Ellilífeyrir (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus, sjá tölu. 2.2.3, mgr. 2),
- hlut í lokahagnaði (sjá tölu. 2.2.4) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá tölu. 2.3).

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, þá felur heildarhöfuðstóllinn auk þess í sér →bótahöfuðstóllinn, hlutdeild í lokahagnaði og hlutdeild í →matssjóðum þáttarins Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra (sjá nánar reglur þáttarins Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra í liðnum „Ítarlegri reglur um hagnaðarhlutdeild“).

Við upphaf lífeyristöku er →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir, áður en tekið er tillit til hlutdeilda í hagnaði, að minnsta kosti samtala umsaminna ellilífeyrisiðgjalda til ráðstöfunar við myndun lífeyris samkvæmt 1. mgr. (tryggður höfuðstóll). Við getum ekki ábyrgt →bótahöfuðstól sem er hærri en tryggður höfuðstóll.

1.2 Hvaða bætur greiðum við við andlát fyrir upphaf lífeyristöku?

(1) Bætur við andlát fyrir upphaf lífeyristöku

a) Bætur án þáttarins Eftirlífendalífeyrir

Ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og ef →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem samanstanda af

- →bótahöfuðstól sem fyrir hendi er á þeim tímapunkti úr þættinum Ellilífeyrir (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus, sjá tölu. 2.2.3, mgr. 2),
- hlut í lokahagnaði (sjá tölu. 2.2.4) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá tölu. 2.3).

Á þessum tímapunkti er →bótahöfuðstóll þáttarins Ellilífeyrir, áður en tekið er tillit til hlutdeilda í hagnaði, að minnsta kosti samtala greiddra ellilífeyrisiðgjalda.

b) Bætur með þættinum Höfuðstóll við andlát

Ef samið var um þáttinn Höfuðstóll við andlát og →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem ráðast af reglum um þáttinn Höfuðstóll við andlát, liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við?“

c) Bætur með þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega með þættinum Lífeyrir munaðarlausra

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og →hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku greiðum við bætur sem ráðast af reglum

- þáttarins Eftirlífendalífeyrir, í liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, málsgreininni „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega
- þættinum Lífeyrir munaðarlausra, liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við“

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

við andlát hins tryggða?“, málsgrein „Lífeyrir munaðarlausra“.

(2) Hærri greiðslur undir vissum kringumstæðum

Ef →hinn tryggði andast innan fyrstu 3ja mánaða frá fæðingu barns hins tryggða eða frá því að hinn tryggði ættleiðir ófullveðja einstakling, greiðum við höfuðstóll sem nemur 25.000 evrum, óháð greiðslum samkvæmt 1. mgr. Ef um fjölburafæðingar eða ættleiðingar fleiri en eins barns er að ræða greiðum við höfuðstólinn aðeins einu sinni.

Ef þú tilkynnir okkur skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) um fæðinguna eða ættleiðinguna innan þriggja mánaða lengst þessi tryggingarvernd við andlát í samtals sex mánuði.

1.3 Hvaða bætur greiðum við við andlát eftir upphaf lífeyristöku?

(1) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát án þáttarins Eftirlifendalífeyrir

Ef →hinn tryggði andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ef ekki var samið um neinn þátt Eftirlifendalífeyrir, greiðum við umsaminn höfuðstól að frádregnum þeim tryggða lífeyri sem þegar hafði verið greiddur →frá upphafi lífeyristöku. Með greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.

(2) Bætur við umsamda greiðslu höfuðstóls við andlát og umsaminn þátt Eftirlifendalífeyrir

Ef sá sem síðast er á lífi (→hinn tryggði eða →hinn meðtryggði) andast eftir upphaf lífeyristöku og ef

- samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku og
- ef samið var um þáttinn Eftirlifendalífeyrir þá greiðum við umsaminn höfuðstól, að frádreginni einni útborgaðri tryggðri lífeyrisgreiðslu úr þættinum Ellilífeyrir, →frá upphafi lífeyristöku, fyrir hvern gjaldsgræðslu lífeyrisgreiðslu sem sá hefur lífað sem lengst lífaði. Með greiðslu höfuðstólsins fellur tryggingin niður.

1.4 Hvaða reikniforsendur gilda um trygginguna?

(1) Reikniforsendur við útreikning tryggðra bóta á þeim tíma þegar samningur er gerður og við útreikning endurkaupvirðis

a) Reikniforsendur við útreikning tryggðra bóta

Á þeim tíma þegar samningurinn er gerður notum við útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri svofelldar reikniforsendur fyrir lífeyristöku:

- dánartíðnitöflu fyrirtækisins „AZ 2012 R U“ (→töflur),
- reiknivextina 0,9 prósent og
- kostnað vegna þáttarins Ellilífeyrir (sjá nánar í tölu 6.1. mgr. 2b)).

Ef samið var um fleiri þætti, auk þáttarins Ellilífeyrir, beitung við útreikning á tryggðum greiðslum úr þessum þáttum frekari töflum sem tilgreindar eru í reglum viðkomandi þátta.

b) Reikniforsendur við útreikning endurkaupvirðis

Endurkaupvirði þáttarins Ellilífeyrir samkvæmt tölu 8.2 reiknum við með svofelldum reikniforsendum iðgjaldútreiknings:

- þar til →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir, án þess að tekið sé tillit til hlutdeildar í hagnaði, hefur náð samtölu greiddra iðgjalda vegna þáttarins Ellilífeyrir, með reiknivöxtum sem nema 0,9 prósentum; ef samið var um tryggingu gegn iðgjaldseingreiðslu eða með iðgjaldsgreiðslutíma sem nemur allt að níu árum eða með ábiðtíma sem skemmri er en tíu ár, getum við beitt reiknivöxtum sem víkja frá þessu, allt eftir vaxtastöðu á fjármálamarkaðnum. Hæð þessara annarra reiknivaxta sem og tímabilið

sem þeim er beitt á má finna í tryggingargögnunum undir fyrisögninni „Hvaða reiknivextir gilda um trygginguna?“.

- þegar →bótahöfuðstól hefur náð samtölu greiddra iðgjalda þáttarins Ellilífeyrir, með reiknivöxtum sem við ákvörðum fyrir viðkomandi viðskiptaár þannig að bótahöfuðstóllinn, án tillits til hlutdeildar í hagnaði í lok viðkomandi viðskiptaárs, samsvari samtölu greiddra iðgjalda fram að því og
- kostnaði vegna þáttarins Ellilífeyrir (sjá nánar í tölu 6.1). Þá beitung við ekki dánartíðnitöflu (→töflur).

(2) Reikniforsendur þegar tryggður lágmarkslífeyrir hækkar og í öðrum tilvikum

Þegar tryggður lágmarkslífeyrir hækkar (til dæmis vegna viðbótargreiðslna) reiknum við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris í grundvallaratriðum með reikniforsendum (einkum reiknivöxtum, →töflum og →kostnaði vegna þáttarins Ellilífeyrir), sem við lögðum til grundvallar við samningsgerð.

Ef aðrar reikniforsendur en þær sem lágu til grundvallar við samningsgerð eru í gildi á hækunardegi og snerta útreikning á →bótasjóði í nýjum sambærilegum tryggingum, vegna ákvarðana eftirlitsyfirlvalda og/eða opinberra yfirlýsinga Félags þýskra tryggingafræðinga (DAV), getum við sömu leiðis lagt þær til grundvallar við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris. Ef, eftir hækkun tryggðs lágmarkslífeyris, gildandi reikniforsendur fyrir útreikning á →bótasjóði breytast á ný, eftir hækkun bóta, getum við við síðari hækkun tryggðs lágmarkslífeyris beitt nýju reikniforsendum eða lagt áfram til grundvallar þær reikniforsendur sem síðast var beitt við hækkun tryggðs lágmarkslífeyris.

Við greinum þér frá því ef við beitung öðrum reikniforsendum en við samningsgerð eða við síðustu hækkun tryggðs lágmarkslífeyris.

Prósentur →kostnaðar vegna þáttarins Ellilífeyrir samkvæmt tölu 6.1, mgr. 2b), sem notaðar voru við samningsgerð, haldast óbreyttar.

Að undanskildum hækkunum tryggðs lágmarkslífeyris gilda þær reglur samsvarandi, ef í viðkomandi liðum þessara tryggingarskilmála er skýrt kveðið á um slíkt (til dæmis við hækkun frekari umsaminna þátta sökum lengds iðgjaldsgreiðslutíma).

(3) Reikniforsendur við útreikning á hæð ævilífeyris við upphaf lífeyristöku

Við upphaf lífeyristöku reiknum við hæð ævilífeyris með þeim reikniforsendum sem ríkjá á þeim tímapunkti. Ráðandi reikniforsendur eru reiknivextir og dánartíðnitaflan (→töflur), sem við notum, þegar reikna á út iðgjald við upphaf lífeyristöku, þegar gera skal nýja sambærilega samninga um lífeyrstryggingu með tafarlausu upphafi lífeyristöku, sem og →kostnaður vegna þáttarins Ellilífeyrir samkvæmt tölu 6.1, mgr. 2b), sem lagður var til grundvallar við samningsgerð.

Ef samið var um þáttinn Eftirlifendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra reiknum við hæð ævilífeyris út frá þættinum Ellilífeyrir sem og hæð eftirlifendalífeyris og hugsanlega lífeyri munaðarlausra við upphaf lífeyristöku út frá ráðandi reikniforsendum við upphaf lífeyristöku samkvæmt setningu 2. Ráðandi reikniforsendur eru í því tilviki sömu leiðis →kostnaður þáttarins Eftirlifendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra frá upphafi lífeyrisgreiðslu (sjá nánar reglur þáttarins Eftirlifendalífeyrir og hugsanlega þáttarins Lífeyrir munaðarlausra í liðnum „Ítarlegri reglur um kostnað vegna samningsins“, undirliður „Annar kostnaður“).

a) Sambærilegt gildir um lífeyrstryggingu

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

- sem gerir ráð fyrir greiðslu ævilangs tryggðs lífeyris, greiðslu bóta við andlát sem og eftirlifendabóta frá upphafi lífeyristöku, ef samið var um þáttinn Eftirlifendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, og sem
- gerir ekki ráð fyrir áhættumati vegna lífeyrisgreiðslna og
- gerir ekki ráð fyrir frekari tryggðum bótum á bótageiðslutíma, svo sem bótum vegna óvinnufærni eða umönnunarbóta og
- sem ekki hefur að geyma, í tryggingarskilmálanum, reglur um hlutdeild í hagnaði frá upphafi lífeyristöku, sem samrýmast efnislega þeim skilmálu samningsins sem lúta að eðli hagnaðarhlutdeildar, útreikningi hagnaðarhlutdeildar og notkun slíks (sjá tölu 2.2.5).

Dæmi um sambærilegar lífeyrstryggingar er að finna í tryggingagögnunum.

b) Ef, við upphafi lífeyristöku, ekki eru neinar sambærilegar lífeyrstryggingar í boði hjá okkur á þýska líftryggingamarkaðnum, í skilningi mgr. a), skuldbindum við okkur til að fastsetja reikniforsendur,

- sem fengnar eru samkvæmt viðurkenndum tryggingastærðfræðilegum grunnreglum og sem við teljum sanngjarnar af þeim sökum og
- sem tryggja að við getum til frambúðar staðið við skuldbindingar okkar á grundvelli samninganna.

Í tilviki sem þessu köllum við til óháðan umsjónaraðila sem á að sannreyna reikniforsendurnar og staðfesta að þær séu hæfilegar.

Ef við, við upphafi lífeyristöku, bjóðum margvíslegar sambærilegar lífeyrstryggingar í skilningi mgr. a) á þýska lífeyrstryggingamarkaðnum beitungu við reikniforsendum sambærilegrar lífeyrstryggingar sem leiðir til hærri tryggðs lífeyris →frá upphafi lífeyristöku. Í því tilviki er það forsenda að þú getir á ný samið um sambærilegu lífeyrstrygginguna í skilningi mgr. a).

c) Málsgrein 3 á ekki við um útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri (sjá nánar í mgr. 1a)).

2. Bætur úr hagnaðarhlutdeild

Um hlutdeild í hagnaði gilda eftirfarandi reglur. Ef sérákvæði gilda um einstaka þætti er þau að finna í reglum viðkomandi þáttar.

Í þessum hluta er fjallað um:

- 2.1 Hverjar eru forsendurnar fyrir hlutdeild í hagnaðinum?**
- 2.2 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í hagnaðinum?**
- 2.3 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í matssjóðunum?**

2.1 Hverjar eru forsendurnar fyrir hlutdeild í hagnaðinum?

(1) Engin trygging fyrir hæð hagnaðarhlutdeildar

Við getum ekki ábyrgst hæð hagnaðarhlutdeildar. Annars vegar ræðst hæð hagnaðarhlutdeildar af mörgum atriðum sem ekki verða séð fyrir og sem við höfum einungis takmörkuð áhrif á. Mikilvægasti áhrifaþátturinn er þróun fjármálamarkaðarins. En þróun þeirrar áhættu sem við tryggjum og kostnaðar skipta hér einnig máli. Hins vegar hlýst hagnaðarhlutdeildin af orsakamiðaðri aðferð (sjá nánar um það í einstökum atriðum í tölu 2.2.2.3 í 2. mgr.) í óhagstæðasta tilviki getur hagnaðarhlutdeild samningsins verið núll.

Við upplýsum þig árlega um þróun hagnaðarhlutdeildarinnar.

(2) Einstakir liðir hagnaðarhlutdeildar

Hagnaðarhlutdeildin felur í sér 2 liði:

- hlutdeild í hagnaði (sjá nánar einkum tölu 2.2) og
- hlutdeild í →matssjóðunum (sjá nánar einkum tölu 2.3).

Varðandi hagnaðarhlutdeild förum við að fyrirmælum laga um tryggingarsamninga (VVG) hverju sinni, einkum 153. gr. laga um tryggingarsamninga (VVG), sem og fyrirmælum lagagreina 139 og 140 um eftirlit með tryggingarsamningum (VAG) og þeim reglugerðum sem gefnar hafa verið út þar um, sem og birtum reglugerðum í þeirri útgáfu sem í gildi er hverju sinni, einkum og sér í lagi reglugerð um lágmarksendurgreiðslu líftryggingariðgjalda (MindZV).

(3) Ráðandi hagnaður og matssjóðir Grundvöllur hlutdeildar í hagnaði er hagnaðurinn, sem við finnum árlega innan ramma ársuppgjörsins samkvæmt fyrirmælum verslunarlaga (HGB). Við ákvörðun ársuppgjörs er - að teknu tilliti til gildandi fyrirmæla og reglna um eftirlitsnefndir - ákvarðað hver hlutur árlegs hagnaðar skal vera sem fellur tryggingartökum í heild sinni í skaut. Þennan hluta hagnaðar færum við →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda til tekna, svo framarlega sem hann er ekki færður beint hagnaðartengdum samningum til tekna. →Varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda má eingöngu ráðstafa til hlutdeildar →tryggingartaka í hagnaði. Við getum aðeins í lögheimiluðum undantekningartilvikum vikið frá þessu að fengnu samþykki viðkomandi eftirlitsyfirvalda hvað okkur varðar.

Forsenda fyrir hlutdeild í →matssjóðum eru matssjóðirnir, sem við reiknum út samkvæmt fyrirmælum verslunarlaga (HGB), sem eru aðgengileg, og á það við um ráðandi fyrirmæli laga um tryggingaefirlit um hlutdeild í matssjóðum allra samninga sem rétt eiga á hlutdeild í matssjóðum.

Færsla yfir í →varasjóð vegna endurgreiðslu iðgjalda leiðir ekki til þess að samningurinn eigi kröfu til tiltekkinnar hagnaðarhlutdeildar.

2.2 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í hagnaðinum?

Hlutdeild í hagnaði er ákveðin með orsakamiðaðri aðferð. Hér á eftir gerum við grein fyrir því

- hvers vegna við myndum hagnaðarhópa (sjá tölu 2.2.1),
- hvernig við ákvörðum →prósentur hagnaðarhlutdeildar samningsins ákvörðum →hlut í lokahagnaði (sjá tölu 2.2.2) og
- hvernig samningurinn öðlast hlutdeild í hagnaði á samningstímanum (sjá tölu 2.2.3 til 2.2.5).

Fjármagn til hlutdeildar í hagnaði er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölu 2.1, mgr. 3). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild sem fjármagnið er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

2.2.1 Myndun hagnaðarhópa

Einstakar tryggingar leggja mismunandi mikið af mörkum við myndun hagnaðarins. Þess vegna tökum við sambærilegar tryggingar saman í svonefnda hagnaðarhópa. Innan hagnaðarhópanna eru síðan mismunandi undirhópar þar sem horft er til frekari einkenna sem greina þá að. Skipun einstakra samninga í hagnaðar- og undirhóp ræðst til dæmis af

- eðli áhættunnar sem tryggð er (til dæmis andláts- eða örorkuáhætta),
- því stigi sem tryggingin er á (til dæmis fyrir eða eftir upphaf lífeyristöku),
- tryggingarþyrjun eða
- eðli iðgjaldsgreiðslu.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

Hagnaði sem ætlaður er tryggingartökum í heild sinni jöfnum við á einstaka hagnaðar- og undirhópa. Þá tókum við mið af því að hve miklu leyti hagnaðar- og undirhópar tóku þátt í myndun hagnaðarins.

Upplýsingar um það hvaða hagnaðar- og undirhópi tryggingin tilheyrir er að finna í tryggingagögnunum undir fyrirsögninni „Hvaða hagnaðarhópar og undirhópar liggja samningnum til grundvallar?“. Skipun í hópa ræður því hvernig hagnaðarhlutum er ráðstafað síðarmeir.

2.2.2 Prósentuhlutur hlutdeildar í hagnaði ákvarðaður

Til að finna þá hagnaðarhlutdeild sem tryggingu þinni er úthlutað samkvæmt fastákveðinni aðferð (sjá tölu. 2.2.3 til 2.2.5) skilgreindir stjórnin, að fenginni tillögu →ábyrgs tryggingafræðings fyrir upphaf hvers almanaksárs, hæð →prósentuhluta í hagnaði fyrir eitt ár í senn (svonefnd hagnaðaryfirlýsing).

→Prósentuhlutir í hagnaði einstakra hagnaðar- og undirhópa (sjá tölu. 2.1) sem og mismunandi tegunda hagnaðarhlutdeilda (sjá tölu. 2.2.3 til 2.2.5) eru ákvarðaðir sem prósentuhluti tiltekinnna →reiknistuðla. Ákvörðun →prósentuhluta í hagnaði getur í óhagstæðasta tilvikum leitt til þess að ekki verði ráðstafað neinum hagnaðarhlut til viðkomandi samnings eða ekki öllum tegundum hagnaðarhlutdeildar sem til álita koma (sjá tölu. 2.2.3 til 2.2.5).

→Prósentuhlutir í hagnaði eru birtir árlega í viðauka við ársskýrslu okkar sem hægt er að panta hjá okkur hvenær sem er, eða við greinum þér frá þeim með öðrum hætti.

Ef samið var um tryggingu með eingreiðslu iðgjalds eða iðgjaldsgreiðslutíma sem nemur allt að 9 árum eða með skemmri →biðtíma en 10 ár, gilda um þáttinn Ellilífeyrir á tilteknu tímabili sérstakir →hagnaðarhlutar. Þeir víkja frá þeim →prósentuhlutum hagnaðarhlutdeildar sem tilgreindir eru í viðauka ársskýrslunnar fyrir undirhóp tryggingarinnar.

Ef um trygginguna gilda eigin →prósentuhlutir í hagnaði má finna upplýsingar um hæðina um það tímabil sem eigin prósentuhlutur í hagnaði er ráðstafað til þín, í tryggingargögnunum undir fyrirsögninni „Ábendingar um eigin prósentuhluti í hagnaði“.

2.2.3 Samfelld hlutdeild í hagnaði fyrir upphaf lífeyristöku

Fyrir upphaf lífeyristöku veitum við þættinum Ellilífeyrir, allt eftir því hvaða hagnaðar- eða undirhópi trygging þín tilheyrir, hlutdeild í hagnaði okkar í upphafi hvers tryggingarárs og í fyrsta skipti við upphaf annars tryggingarárs (árlegir hagnaðarhlutir).

Árlegur hagnaðarhlutur fyrir upphaf lífeyristöku samanstendur af hlut í vaxtahagnaði og hlut í viðbótarhagnaði. Hæð þeirra má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölu. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Hagnaðarhlutir fundnir og þeim úthlutað

Hæð þeirra hagnaðarhluta sem ráðstafa skal inn á samninginn finnum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Þá leggjum við til grundvallar skilgreindar →prósentur hagnaðarhlutdeildar eins og þær eru í gildi á hverjum tíma (sjá tölu. 2.2.2) og viðkomandi →reiknistuðul.

→Reiknistuðull hlutar í vaxtahagnaði og hlutar í viðbótarhagnaði er →bótahöfuðstóll tryggingarinnar (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus) við upphaf lífeyristöku.

(2) Ráðstöfun hagnaðarhluta

Úthlutaðum hagnaðarhlutum ráðstöfum við samkvæmt því sem um samdist okkar í millum.

a) Höfuðstólsbónus

Ef samið var um höfuðstólsbónus ráðstöfum við árlegum hagnaðarhlutum úr þættinum Ellilífeyrir að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt tölu. 6.1 mgr. 2a) til að hækka →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir. Það sama á við um hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Með því að hækka →bótahöfuðstól hækka um sömu upphæð

- tryggður höfuðstóll þáttarins Ellilífeyrir og
- bætur við andlát fyrir upphaf lífeyristöku (sjá tölu. 1.2 mgr. 1a)).

Árlegir hagnaðarhlutar eru bundnir til hækunar á →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir og til að hækka bæturnar.

Tryggður lágmarkslífeyrir hækkar ekki við þetta.

b) Aukinn höfuðstólsbónus

Ef samið var um aukinn höfuðstólsbónus ráðstöfum við árlegum hagnaðarhlutum úr þættinum Ellilífeyrir að frádregnum umsýslukostnaði (→kostnaður) samkvæmt tölu. 6.1 mgr. 2a) • til að hækka →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir og

• örorkubætur og hugsanlega aukalega tryggðan þáttinn

• Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar eða til að hækka bætur

• umsamins þáttar Lífeyrir vegna umönnunar barns.

Það sama á við um hagnaðarhluta úr fleiri þáttum, sé annað ekki tekið fram í reglum þessara þátta.

Með því að hækka →bótahöfuðstól hækka um sömu upphæð

- tryggður höfuðstóll þáttarins Ellilífeyrir og
- bætur við andlát fyrir upphaf lífeyristöku (sjá tölu. 1.2 mgr. 1a)).

Bætur

- umsamins þáttar Örorkulífeyrir og hugsanlega aukalega tryggðs þáttar Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar eða
- umsamins þáttar Lífeyrir vegna umönnunar barns hækka í sama hlutfalli og tryggður höfuðstóll þáttarins Ellilífeyrir samkvæmt setningu 3. Þá má þó hækunarupphæð árlegs örorkulífeyris og árlegs umönnunarlífeyris, ef tryggður var aukalega þátturinn Umönnunarlífeyrir, ekki fara yfir 4,5 prósent hækunarupphæðar tryggðs höfuðstóls úr þættinum Ellilífeyrir.

Árlegir hagnaðarhlutar eru bundnir til hækunar á →bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir og til að hækka bæturnar.

Tryggður lágmarkslífeyrir hækkar ekki við þetta.

2.2.4 Lokahagnaðarhlutdeild:

Auk árlegra hagnaðarhluta getur komið til úthlutunar hlutar í lokahagnaði

- við uppsögn, nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölu. 9.2 eða →andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyri og ekki var samið um þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, (samningslok) eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

Hluturinn í lokahagnaði samanstendur af venjulegum hlut í lokahagnaði. Auk þess kann að koma til aukalegur lokahagnaðarhluti. Hæð venjulegs hlutar og viðbótarhlutar í lokahagnaði má lesa út úr hagnaðaryfirlýsingunni (sjá tölu. 2.2.2) og getur hún einnig verið núll.

(1) Venjulegur hlutur í lokahagnaði fundinn

- Við samningslok eða
- við upphafi lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir reiknum við út hæð venjulegs lokahagnaðarhluts samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar Þá leggjum við til grundvallar →reikniforsendurnar og þá ákvörðuðu prósentuhluti lokahagnaðar í hverju tilviki fyrir sig sem í gildi eru á hverjum tíma öll tryggingarárin.

→Reiknistuðull fyrir venjulegan hlut í lokahagnaði er →bóthöfuðstóll tryggingarinnar sem um ræðir á hverju liðnu tryggingarári.

Stjórn okkar ákveður hæð allra prósentuhluta lokahagnaðar fyrir eitt almanaksár í senn. Ákvörðun um hæð prósentuhluta lokahagnaðar sem og frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Lokahagnaðarhlutur“.

Við greiðslur höfuðstóls fyrir upphaf lífeyristöku (til dæmis við uppsögn) getur lokahagnaðarhluturinn orðið lægri, og ræðst það af stöðu vaxta á fjármagnsmarkaðinum. Frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Lokahagnaðarhlutur við uppsögn“.

(2) Aukalegur hlutur í lokahagnaði fundinn

- Ef
- við samningslok eða
  - við upphafi lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
  - við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir aukalegur hlutur í lokahagnaði bætist við er hæð hans fundin samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar; hann samsvarar þá hæð árlegs hagnaðarhluta (tölul. 2.2.3, 1. mgr.) að frádregnum stjórnunarkostnaði (kostnaðar).

(3) Ráðstöfun hlutar í lokahagnaði

Ef við greiðum lífeyri úr þættinum Ellilífeyrir ráðstöfum við úthlutuðum lokahagnaðarhlut sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar lífeyris samkvæmt tölu. 1.1, mgr. 2 og 3. Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og ef við greiðum, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, lífeyri úr þessum þáttum, þá nýtum við þann lokahagnaðarhlut sem til fellur, til þess að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra hækka ekki við þetta.

Ef um hlut í lokahagnaði er að ræða í samningslok greiðum við hann út.

2.2.5 Hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Ef samið var um hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku, gildir eftirfarandi:

- Hagnaðarlífeyrir frá upphafi lífeyristöku kemur til viðbótar við →tryggðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku.

- Hagnaðarlífeyrir samanstendur af aukalegum lífeyri, sem ekki er hægt að ábyrgjast, úr þættinum Ellilífeyrir, sem og árlegum hækkunum lífeyris, sem ekki er hægt að ábyrgjast, en þær eru ákvarðaðar sem prósentuhlutur af þeim heildarlífeyri sem myndaðist árið á undan úr þættinum Ellilífeyrir.
- Fyrsta hækkun lífeyris á sér stað einu ári eftir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Hagnaðarlífeyrir getur - í óhagstæðasta tilviki - verið núll.

(1) Hagnaðarlífeyrir reiknaður út

Hæð hagnaðarlífeyris finnum við með því að reikna út muninn á heildarlífeyri og →tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyristöku.

Heildarlífeyri við upphaf lífeyristöku reiknum við út frá heildarhöfuðstól samkvæmt tölu. 1.1, mgr. 3, með þeirri dánartíðnitöflu sem ákvörðuð er vegna hagnaðarlífeyris (→töflur) og ávöxtun að teknu tilliti til umsýslukostnaðar (→kostnaður) samkvæmt tölu. 6.1 og mgr. 2b). Þá tökum við mið af árlegum hækkunum lífeyris, en þær er ekki hægt að ábyrgjast. Dánartíðnitöfluna (→töflur) og ávöxtunina sem ákvarðaðar voru fyrir hagnaðarlífeyri er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, felur hagnaðarlífeyri einnig í sér eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Hlutfall samanlagðs eftirlífendalífeyris og hugsanlega samanlagðs lífeyris munaðarlausra af heildarlífeyri úr þættinum Ellilífeyrir er í samræmi við hlutfall tryggðs lífeyris við upphafi lífeyristöku hverju sinni.

(2) Breytingar á reikniforsendum hagnaðarlífeyris

Ef dánartíðnitafli (→töflur) eða ávöxtun, sem ákvarðaðar voru og eiga við um hagnaðarlífeyri innan ramma árlegrar hagnaðaryfirlýsingar (sjá tölu. 2.2.2), breytast

- geta árlegar lífeyrishækkunar framvegis orðið hærri eða lægri en fram að því eða jafnvel fallið niður og
- getur hæð hagnaðarlífeyris aukist eða skerst.

Við byrjun lífeyrisgreiðslu og við allar síðari breytingar upplýsum við þig um hæð áður nefnds aukalegs lífeyris og prósentuhlut lífeyrishækkunar.

(3) Breyting á hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku

Þú getur farið fram á það skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) að við ráðstöfum hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyristöku á annan hátt en um samdist við samningsgerð, innan ramma þeirra ráðstöfunarmöguleika sem í boði eru af okkar hálfu. Þessa yfirlýsingu þurfum við að fá í hendur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.

2.3 Hvernig veitum við samningi þínum hlutdeild í matssjóðunum?

Þegar veitt er hlutdeild í → matssjóðunum erum við bundin af þeim eftirlitsákvæðum sem gilda fyrir okkur til að tryggja að ávallt sé hægt að standa við skuldbindingar trygginganna. Slíkt getur í óhagstæðasta tilviki leitt til þess að hlutdeild í matssjóðum getur verið núll.

→Matssjóðunum, sem samkvæmt eftirlitsfyrirmælum ber að taka tillit til við þátttöku →tryggingartakanna, úthlutum við inn á einstaka samninga samkvæmt orsakarmiðuðu aðferðinni sem lýst er í 2. mgr.

Í því skyni er hæð →matssjóðanna fundin

- á ný árlega,
- auk þess einnig á viðmiðunardögum þeim sem gefnir eru út í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Ráðandi viðmiðunardagar fyrir hlutdeild í matssjóðunum“.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

Af reikningslegu ráðstöfuninni er þó ekki hægt að leiða neinar samningsbundnar kröfur til hlutdeildar í →matssjóðunum að einhverri tiltekinni hæð. Raunveruleg hlutdeild þín sem grundvallast á reikningslegri ráðstöfun byggir á mgr. 3 til 6.

(1) Hlutdeildin stofnast

Við veitum tryggingunni hlutdeild í matssjóðunum:

- við uppsögn, nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölul. 9.2 eða →andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyri og ekki var samið um þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, (samningslok) eða
- við upphafi lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir sem og
- á lífeyrisgreiðslutímanum (sjá 6. mgr.).

(2) Orsakamiðuð hlutdeild

Hlutdeild í matssjóðum er ákveðin með orsakamiðaðri aðferð. Samkvæmt þessari aðferð ákvörðum við þá reikningslegu úthlutun úr →matssjóðunum, er kemur í hlut hvers samnings, sem hlut allra þeirra samninga í →matssjóðum sem eiga rétt á slíkri hlutdeild. Þessi hlutur ræðst af samtölu →bótahöfuðstóla tryggingarinnar á liðnum tryggingarárum á viðmiðunardegi útreikninga fyrir samning þinn, og er þessi hlutur ákveðið hlutfall samningsins þíns af samtölu bótahöfuðstóla allra samninga á viðkomandi tryggingarárum, svo framarlega sem samningarnir eiga tilkall til slíks.

Viðmiðunardaga fyrir útreikning →matssjóða ákvörðum við fyrir eitt almanaksár í einu. Þær ákvarðanir gefum við út í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Ráðandi viðmiðunardagar fyrir hlutdeild í matssjóðunum“.

(3) Varasjóði virðismismunar úthlutað

Við reiknum út

- við samningslok (sjá mgr. 1) eða
  - við upphafi lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
  - við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir
- þann hlut sem samningi þínum ber á þessum tímamarkum í →matssjóðum, fundinn út samkvæmt aðferð sem lýst er í mgr. 2. Samkvæmt 3. mgr. 153. greinar laga um tryggingasamninga (VVG) úthlutum við síðan tryggingu þinni helming þeirrar upphæðar sem þannig finnst. Þar með stofnast tilkall til ráðstafaðrar upphæðar samningsins. Fjármagn til hlutdeildar í →matssjóðum er alltaf fengið úr varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá tölul. 2.1, mgr. 3).

(4) Ráðstöfun úthlutaðra matssjóða

Ef við greiðum lífeyri úr þættinum Ellilífeyrir ráðstöfum við hlutdeild í →matssjóðunum sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2 og 3. Tryggður lágmarkslífeyrir, og hugsanlega tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir, og lífeyrir munaðarlausra, hækka ekki við þetta.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og ef við greiðum, við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, lífeyri úr þessum þáttum, þá ráðstöfum við hlutdeild í →matssjóðunum til að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra. Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir, og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra, hækka ekki við þetta.

Ef samningnum lýkur greiðum við hlutdeild í →matssjóðunum út.

(5) Grunnupphæð fyrir hlutdeild í matssjóðum

Hæð →matssjóðanna, sem trygging þín fær hlutdeild í, fer eftir fjármagnsmarkaðnum og er háð sveiflum. Til að jafna út þessar sveiflur getum við, að teknu tilliti til afkomu, ákvarðað →prósentuhluti hagnaðarhlutdeildar svonefndrar grunnupphæðar fyrir hlutdeild í →matssjóðunum. Í eftirtöldum tilvikum getur grunnupphæð komið til álitá:

- við uppsögn og við andlát á síðasta ári fyrir upphaf lífeyristöku eða á síðustu 7 árum fyrir upphaf lífeyristöku, ef →hinn tryggði hafði þá náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri, (samningslok) eða
- við upphafi lífeyristöku úr þættinum Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega úr þættinum Lífeyrir munaðarlausra, við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, ef samið var um þá þætti, eða
- við nýtingu höfuðstólsvalréttar samkvæmt tölul. 9.2 eða
- við upphaf lífeyristöku úr þættinum Ellilífeyrir.

a) Grunnupphæð fundin

Ef grunnupphæð kemur til álitá í ofangreindum tilvikum reiknum við út hæð hennar samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar. Þá leggjum við til grundvallar →reikniforsendurnar og þá ákvörðuðu →prósentuhluti lokahagnaðar í hverju tilviki fyrir sig sem í gildi eru á hverjum tíma öll tryggingarárin.

→Reiknistuðull fyrir grunnupphæð er →bótahöfuðstóll tryggingarinnar (að meðtöldum (auknum) höfuðstólsbónus) sem um ræðir á hverju liðnu tryggingarári.

Stjórn okkar ákvarðar hæð allra →prósentuhluta lokahagnaðar fyrir grunnupphæðina fyrir eitt almanaksár í senn. Ákvörðun um hæð →prósentuhluta lokahagnaðar fyrir grunnupphæðina sem og frekari upplýsingar er að finna í viðauka við ársskýrslu okkar undir fyrirsögninni „Grunnupphæð fyrir hlutdeild í matssjóðum“.

b) Úthlutun og ráðstöfun grunnupphæðar

Ef við úthlutum samningnum hlutdeild í →matssjóðunum og ef einhver fastákvörðuð grunnupphæð samkvæmt 3. mgr. er á þeim tímamarki hærri en verðmæti hlutdeildarinnar, þá úthlutum við samningnum grunnupphæðina. Hún er notuð eins og lýst er í 4. mgr. Ef grunnupphæðin er lægri eða ef engin grunnupphæð er ákvörðuð, verður úthlutað þeirri upphæð sem mælt er fyrir um samkvæmt lögum (sjá 3. mgr.).

(6) Hlutdeild reglubundins lífeyris

Reglubundinn lífeyrir öðlast hlutdeild í →matssjóðum með viðeigandi aukinni hlutdeild í hagnaði. Þegar tekinn er ákvörðun um þessa →prósentuhluti í hagnaði innan ramma útreiknings á hagnaðarhlutum er sérstaklega horft til stöðu matssjóðanna hverju sinni.

3. Bótapegi og millifærsla bóta

Í þessum hluta er fjallað um:

- 3.1 Hver fær greiðslurnar og hvernig getur þú haft áhrif á það?**
- 3.2 Hvað gildir um millifærslu greiðslna?**

- 3.1 Hver fær greiðslurnar og hvernig getur þú haft áhrif á það?**

(1) Viðtakandi greiðslna og afturkallanlegur viðtökuréttur

Bætur samkvæmt samningnum innum við af hendi til þín sem →tryggingartaka okkar eða til erfingja þinna ef þú hefur ekki tilgreint neinn annan sem á að eignast kröfur samkvæmt samningnum á gjalddaga (bótapegi). Viðtökurétti bótapega má breyta eða afturkalla hvenær sem er fyrir hvern gjalddaga (afturkallanlegur viðtökuréttur). Eftir andlát →hins tryggða er ekki lengur hægt að breyta viðtökurétti eða afturkalla hann.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

(2) Óafturkallanlegur viðtökuréttur

Þú getur kveðið skýrt á um að bótaþegi eigi að eignast kröfurnar samkvæmt tryggingarsamningnum, strax og órifanlega. Eftir að við höfum fengið yfirlýsingu þína í hendur er aðeins hægt að nema þennan rétt bótaþega úr gildi ef bótaþegi samþykkir.

(3) Afsal og veðsetning kröfuréttinda

Þú getur líka afsalað þér eða veðsett réttindi þín samkvæmt samningnum ef slík ráðstöfun er heimil lögum samkvæmt.

(4) Skrifleg gögn

Veiting og afturköllun viðtökuréttar (1. og 2. mgr.) sem og afsal eða veðsetning krafna samkvæmt samningnum (3. mgr.) öðlast þá og því aðeins gildi gagnvart okkur, þegar sá sem hafði þennan rétt hingaðtil hefur tilkynnt okkur um breytinguna skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti). Réttihafi hingaðtil er yfirleitt þú. En það geta líka verið aðrir ef þú hefur þegar gert viðeigandi bindandi ráðstafanir.

3.2 Hvað gildir um millifærslu greiðslna?

Við millifærum bæturnar til þess sem veita má þeim viðtöku, á hans kostnað. Við yfirfærslur til ríkja utan Evrópska efnahagssvæðisins ber sá sem veita má greiðslunum viðtöku áhættuna sem því tengist.

4. Útilokanir frá bótum og takmarkanir bóta

Í þessum hluta er fjallað um:

4.1 Hvað gildir í herþjónustu, róstum eða stríði eða við notkun eða losun kjarna-, sýkla- eða efnavopna/efna eða geislavirkra, líffræðilegra eða kemískra efna?

4.2 Hvaða reglur gilda um sjálfsvíg hins tryggða?

4.1 Hvað gildir í herþjónustu, róstum eða stríði eða við notkun eða losun kjarna-, sýkla- eða efnavopna/efna eða geislavirkra, líffræðilegra eða kemískra efna?

(1) Grundvallarregla

Meginreglan er að við greiðum bætur óháð því hvað veldur tryggingartilvikinu. Við greiðum bætur alveg sérstaklega ef →hinn tryggði lætur lífið við her- eða lögreglustörf eða í innanlandsátökum.

(2) Takmörkuð greiðsluskylda

Bótageiðsla okkar við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku er takmörkunum háð í eftirtöldum tilvikum:

a) Andlátíð er í beinum eða óbeinum tengslum við stríðsátök.

Við greiðum þó óskertar bætur ef hinn tryggði andast meðan á dvöl hans stendur utan Þýskalands í beinum eða óbeinum tengslum við stríðsátök sem hann tók ekki virkan þátt í.

b) Andlátíð er í beinum eða óbeinum tengslum við

- vísitandi beitingu kjarna-, líffræðilegra- eða kemískra vopna (kjarna-, sýkla- eða efnavopna, (ABC-vopna) eða
- vísitandi beitingu eða vísitandi losun geislavirkra, líffræðilegra- eða kemískra efna,

ef beiting eða losun miðað því að stofna lífi fjölda fólks í hættu.

Við greiðum þó óskertar bætur ef um afmarkaðan atburð í tíma og rúmi er að ræða, þar sem ekki látast fleiri en 1.000 manns beint, eða fyrirsjáanlega óbeint innan fimm ára frá atburðinum, eða muni hljóta varanlegt alvarlegt heilsutjón af. Við munum innan sex mánaða frá atvikinu fela óháðum matsmanni að kanna, og ef við á staðfesta, forsendur fyrir óskertri greiðsluskyldu.

Kröfur um óskertar tryggingagreiðslur gjaldfalla ekki fyrr en að þeim fresti liðnum.

(3) Áhrif skertrar bótaskyldu

Skert bótaskylda hefur eftirfarandi áhrif:

a) Ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og ef ekki var samið um þáttinn Lífeyrir munaðarlausra greiðum við úr þættinum Ellilífeyrir upphæð sem reiknast samkvæmt tölul. 8.2. Frádráttur samkvæmt 2. mgr. tölul. 8.2 fer ekki fram. Við bætist endurkaupvirði úr hugsanlega umsömdum þætti Höfuðstóll við andlát. Við greiðum þó samtals í hæsta lagi þær bætur sem um var samið vegna andláts. Forsenda þess er að við myndum þá inna af hendi bætur við uppsögn.

Upphæðin sem er fundin á þennan hátt reiknast út miðað við fyrsta dag næsta mánaðar eftir andlátsdag.

b) Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og ef hugsanlega var samið um þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, er hægt að mynda eftirlífendalífeyri og hugsanlega lífeyri munaðarlausra með því endurkaupvirði sem reiknast á andlátsdegi samkvæmt tölul. 8.2 án þess að til komi frádráttur samkvæmt tölul. 8.2 mgr. 2.

4.2 Hvaða reglur gilda um sjálfsvíg hins tryggða?

(1) Grundvallarregla

Við sjálfsvíg af ásettu ráði greiðum við óskertar bætur ef þrjú ár eru liðin frá gerð sammingsins.

Við sjálfsvíg af ásettu ráði áður en þriggja ára fresturinn er liðinn greiðum við því aðeins óskertar bætur að sannað verði fyrir okkur að vígið

- hafi verið framin í sjúklega trufluðu andlegu ástandi sem útiloki frjálsar viljaákvörðanir eða
- undir þrýstingi þungbærra, líkamlegra þjáninga.

(2) Skert bótaskylda og afleiðingar

Ef forsendur 1. mgr. eru ekki fyrir hendi greiðum við skertar bætur samkvæmt 3. mgr. tölul. 4.1.

(3) Breyting eða endurheimt tryggingarinnar

1. og 2. mgr. gilda einnig við breytingu á tryggingunni sem víkkar greiðsluskyldu okkar eða við endurheimt tryggingarinnar.

Ef tryggingunni er breytt eða hún endurheimt hefst þriggja ára fresturinn að nýju hvað varðar breytta eða endurheimta hluta hennar.

5. Samstarfsskyldur þínar

Í þessum hluta er fjallað um:

5.1 Hvaða gagna getum við krafist?
5.2 Hvenær getum við farið fram á sönnur þess að hinn tryggði sé enn á lífi?
5.3 Hvaða gögn ber að leggja inn við andlát hins tryggða?
5.4 Á hvaða forsendum getum við krafist frekari sannana?

5.1 Hvaða gagna getum við krafist?

Þegar farið er fram á greiðslur samkvæmt samningnum getum við farið fram á að eftirtalin gögn verði lögð fram:

- Vátryggingaskírteini,
- opinber staðfesting á fæðingardegi →hins tryggða (**fæðingarvottorð**) og
- gögn með þeim upplýsingum sem tilgreindar eru í B-hluta, tölul. 3.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

5.2 Hvenær getum við farið fram á sönnur þess að hinn tryggði sé enn á lífi?

Fyrir hverja útborgun lífeyris eða höfuðstóls getum við, á okkar kostnað, krafist opinbers vottorðs um að →hinn tryggði sé enn á lífi.

5.3 Hvaða gögn ber að leggja inn við andlát hins tryggða?

Það ber að tilkynna okkur tafarlaust um andlát →hins tryggða.

Eftirfarandi gögn skal ávallt færa okkur:

- Opinber staðfesting á fæðingardeggi →hins tryggða (**fæðingarvottorð**) og
- opinbera staðfestingu á andláti hins tryggða þar sem fram komi aldur og fæðingarstaður (dánarvottorð) og
- sönnun á dánarorsök.

5.4 Á hvaða forsendum getum við krafist frekari sannana?

Við getum krafist frekari sannana og gert ítarlegri rannsóknir ef slíkt reynist nauðsynlegt til að sannreyna bótaskyldu okkar. Kostnaðinn sem af þessu hlýst ber sá sem krefst tryggingagreiðslunnar.

6. Kostnaður vegna samningsins

Um kostnað samningsins gilda eftirfarandi reglur. Ef sérákvæði gilda um einstaka þætti er þau að finna í reglum viðkomandi þátar.

Í þessum hluta er fjallað um:

- 6.1 Hvaða kostnaður er reiknaður inn í iðgjaldið?
6.2 Fyrir hvaða kostnað getum við krafðið þig um greiðslu sérstaklega?

- 6.1 Hvaða kostnaður er reiknaður inn í iðgjaldið?

(1) Samningsgerðar- og sölukostnaður
Samningnum fylgir samningsgerðar- og sölukostnaður (→kostnaður). Þér ber að greiða hann. Við reiknuðum samningsgerðar- og sölukostnaðinn (→kostnaður) inn í iðgjaldið, hann þarf því ekki að greiða sérstaklega.

Við notum samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) til dæmis til að greiða þóknun tryggingarmiðlara, kostnað við mat á umsókninni og við gerð samningsgagna.

a) Kostnaður og umsamin iðgjöld við samningsgerð Við reiknum samningsgerðar- og sölukostnað samningsins (→kostnaður) sem prósentuhlut samtölu þeirra iðgjalda sem samið var um við samningsgerð.

Samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) dreifum við

- með jöfnum upphæðum árlega,
- í að minnsta kosti fimm ár,
- en þó ekki lengur en til loka iðgjaldatímans.

Til umsaminna iðgjalda við samningsgerð telst einnig viðbótargreiðsla við samningsgerð. Frá þeirri viðbótargreiðslu drögum við samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) öðru vísi en segir í 2. setningu einu sinni þegar greitt er og nemur hún einu prósentustigi viðbótargreiðslu.

Ef greitt er einstakt iðgjald drögum við af því innifalinn samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) þegar í stað.

b) Kostnaður þegar upphæð umsaminna iðgjalda hækkar Þegar upphæð umsaminna iðgjalda hækkar reiknum við mismuninn á gömlu og nýju iðgjaldsupphæðinni sem hér segir af samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður):

- Við viðbótargreiðslur (sjá tölul. 9.8 og tölul. 9.4, mgr.1 b)) drögum við frá viðbótargreiðslunni, þegar hún berst, samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) einu sinni, hvorn um sig, sem nemur einum prósentuhlut viðbótargreiðslu.
- Ef hækkunin gerist smám saman, þegar iðgjald er hækkað (sjá tölul. 9.7) og þegar iðgjaldagreiðslutími er framlengdur (sjá tölul. 9.10, mgr. 2) dreifum við samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) sem prósentuhlut mismunarins á gömlu og nýju iðgjaldssamtölunni, frá því er hækkunin varð eða frá því er framlengingin tók gildi eins og lýst er í setningu 2, mgr. a).
- Þegar bótum er frestað (sjá tölul. 9.1, mgr. 2) drögum við frá samningsgerðar- og sölukostnað (→kostnaður) sem nemur jöfnum prósentuhlut beint af hverju greiddu iðgjaldi á →viðbótariðtíma frestaðrar bótargreiðslu.

(2) Annar kostnaður

Samningnum fylgja frekari kostnaðarliðir, svonefndur annar kostnaður (→kostnaður). Þér ber einnig að greiða þann kostnað. Meðal annarra kostnaðarliða er einkum umsýslukostnaður (→kostnaður). Það er kostnaður vegna reglubundinnar umsýslu samningsins. Allur annar kostnaður (→kostnaður) er reiknaður inn í iðgjaldið og hann þarf því ekki að greiða sérstaklega.

a) Annar kostnaður fyrir upphaf lífeyristöku

Við leggjum annan kostnað á samninginn fyrir upphaf lífeyristöku (→kostnaður) sem

- árlegan prósentuhlut →bótahöfuðstólsins og

sem prósentuhlut innborgaðra iðgjalda. Til innborgaðra iðgjalda ..... teljast einnig viðbótargreiðslur (sjá tölul. 9.8) og hækkað iðgjald (sjá tölul. 9.7) og hækkað iðgjald vegna umsamins vaxtar smám saman.

Ef greitt er eitt einstakt iðgjald drögum við strax af því innifalinn annan kostnað (→kostnaður) sem prósentuhluta innborgaðra iðgjaldsins.

b) Umsýslukostnaður frá upphafi lífeyristöku
Frá upphafi lífeyristöku leggjum við á samninginn umsýslukostnað (→kostnaður) sem prósentuhlut greiddra bóta.

(3) Hæð kostnaðar

Upplýsingar um hæð samningsgerðar- og sölukostnaðar og annars kostnaðar (→kostnaður) má lesa í tryggingargögnunum.

6.2 Fyrir hvaða kostnað getum við krafðið þig um greiðslu sérstaklega?

(1) Kostnaður af sérstöku tilefni

Við eftirfarandi tilefni skal innheimta hjá þér frekari →kostnað, svonefndan kostnað af sérstöku tilefni:

- við skiptingu samningsins innan ramma jöfnunar lífeyrisréttinda (→skiptikostnaður).

(2) Kostnaður vegna endursendinga í skuldfærslukerfum

Ef ástæður, sem þú berð ábyrgð á, við endursendingu í skuldfærslukerfum, valda okkur kostnaði sem bankinn innheimtir hjá okkur, innheimtum við hann hjá þér sérstaklega.

7. Undanþága frá greiðslu iðgjalds

Í þessum hluta er fjallað um:

- 7.1 Hvernig má gera trygginguna iðgjaldsfría?
7.2 Hverjir geta ókostir undanþágu frá greiðslu iðgjalds verið?

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

7.3 Hvernig má koma fyrri tryggingavernd á að nýju eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds?

7.1 Hvernig má gera trygginguna iðgjaldsfria?

(1) Forsendur

Hægt er að fara skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) fram á að tryggingin haldi áfram án þess að greidd verði iðgjöld (undanþága frá greiðslu iðgjalds). Hægt er að koma á undanþágu frá greiðslu iðgjalds í lok hvers tryggingartímabils (sjá B hluta, tölul. 2.1).

(2) Lágmarks tryggingabætur

Við höldum tryggingunni áfram með iðgjaldsfríum tryggðum lágmarkslífeyri sem reiknast samkvæmt 4. mgr. ef lífeyririnn nemur að minnsta kosti 200 evrum þegar undanþágu frá greiðslu iðgjalds er komið á. Nái hann ekki þessari upphæð fellur tryggingin niður og við greiðum út upphæð sem reiknast samkvæmt tölul. 8.2 ef um slíkt er að ræða.

(3) Tímamörk

Hægt er að fara fram á ótímabundna undanþágu frá greiðslu iðgjalds eða tímabundna undanþágu frá greiðslu iðgjalds í allt að 3 ár. Þegar um tímamörk er að ræða upplýsum við þig tímánlega fyrir lok tímabilsins sem þú óskar eftir, um endurupptöku greiðslu iðgjalds og um möguleika á að greiða iðgjöldin sem á vantar vegna iðgjaldsfria tímabilsins.

(4) Áhrif

- Að tímabundinni undanþágu frá greiðslu iðgjalds lokinni reiknum við einnig lífeyririnn samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2 og 3.
- Við lækkum tryggðan lágmarkslífeyri um þann stuðul sem verður til úr hlutfalli samtölu greiddra iðgjalda fram að því er tryggingin var gerð iðgjaldsfri, og samtölu umsaminna iðgjalda á samningstímanum.
- Tryggðan höfuðstól lækkum við um sem nemur samtölu enn ógreiddra umsaminna iðgjalda ellilífeyris.
- Við það að verða iðgjaldsfri breytast hlutföll tryggðra bóta úr frekari umsömdum þáttum af tryggðum höfuðstól þáttarins Ellilífeyrir (án tillits til hlutdeildar í hagnaði). Bætur úr væntanlegum auknum höfuðstólsbónus samkvæmt tölul. 2.2.3, mgr. 2b) hækka um sem nemur breytta hlutfallinu.
- Tölulíður 6 gildir áfram eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds. →Kostnað í prósentum iðgjalds, samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1a) og 2a), reiknum við ekki af upphaflega umsömdum iðgjöldum, sem ekki þurfti að greiða vegna undanþágu frá greiðslu iðgjalds, talið frá þeim tímamarki þegar iðgjaldsundanþága gekk í gildi.

(5) Frádráttur

Af upphæðinni sem til ráðstöfunar er úr tryggingunni til að mynda iðgjaldsfriar bætur drögum við 50 EUR vegna aukins umsýslukostnaðar.

Frádrátturinn fellur niður

- á síðasta ári fyrir upphaf lífeyristöku eða
- á síðustu 7 árum fyrir upphaf lífeyristöku ef hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára reiknuðum aldri.

Við teljum frádráttinn sanngjarnan. Við þurfum að gera grein fyrir þessu og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfelli eigi frádrátturinn alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádrátturinn niður eða við lækkum hann - í síðara tilvikinu - að sama skapi.

Útreikningur iðgjaldsfrírrar greiðslu fer fram við lok tryggingartímabilsins sem þú greiddir síðast fullt iðgjald fyrir.

7.2 Hverjir geta ókosti undanþágu frá greiðslu iðgjalds verið?

Það getur haft ókosti í för með sér að gera trygginguna iðgjaldsfria.

Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögboðna lágmarksendurkaupvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfria greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan (→kostnað) samkvæmt tölul. 6, mgr. 1 og 2a) og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Og eins árin þar á eftir er ekki endilega víst að iðgjöld sem greidd hafa verið fram að því dugi til að mynda iðgjaldsfriar bætur. Nánar má lesa um hæð iðgjaldsfrírra greiðslna á samningstímanum í tryggingagögnunum.

7.3 Hvernig má koma fyrri tryggingavernd á að nýju eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds?

(1) Sex mánaða frestur til að koma tryggingarvernd á að nýju án áhættumats

Innan 6 mánaða frá því að tryggingin varð iðgjaldsfri má fara fram á að tryggðar greiðslur verði hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfri, án áhættumats. Forsenda þess er að greiðsla iðgjalds hefjist að nýju samkvæmt 3. mgr.

Endurupptaka iðgjaldsgreiðslu og endurheimt tryggingarverndar er útilokuð ef samið var um fleiri þætti og →hinn tryggði er óvinnufær eða umönnunarþurfi þegar iðgjaldsgreiðsla skal hefjast á ný, ef samið var um þáttinn örorkubætur og hugsanlega aukalega tryggða þáttinn Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar;

- þegar þátturinn Barnaframfærsla er innifalinn: Undanþága frá greiðslu iðgjalds til lífeyris vegna barns sem er umönnunarþurfi, eða ef forsjáradíli andast eða verður óvinnufær og →hinn tryggði er umönnunarþurfi eða hinn tryggði forsjáradíli er óvinnufær eða látinn;
- þegar þátturinn Barnaframfærsla er innifalinn: undanþága frá greiðslu iðgjalds við andlát forsjáradíla eða ef forsjáradíli er óvinnufær, hinn tryggði forsjáradíli er látinn eða er óvinnufær;
- þegar þátturinn Umönnunarbætur er innifalinn: lífeyrir vegna umönnunar barns; →hinn tryggði er umönnunarþurfi.

(2) Almennur frestur til að koma tryggingarvernd á að nýju með áhættumati

Einnig má, þegar 6 mánuðir eru liðnir, en þó aðeins innan 3 ára frá því að tryggingin var gerð iðgjaldsfri, fara fram á að með endurupptöku iðgjaldsgreiðslu samkvæmt 3. mgr. verði tryggðar greiðslur hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en tryggingin varð iðgjaldsfri.

Ef tryggingin varð iðgjaldsfri vegna foreldraorlofs getur fresturinn, milli þess sem tryggingin var gerð iðgjaldsfri og fram að endurheimt fyrri tryggingarverndar, einnig verið lengri en 3 ár. Í þessu tilvikinu verður endurheimt tryggingarverndar þó að eiga sér stað í síðasta lagi innan 3ja mánaða frá lokum foreldraorlofs. Ef foreldraorlofi er skipt niður í marga áfanga þarf að koma tryggingaverndinni á að nýju í hvert sinn, innan þriggja mánaða frá lokum hvers áfanga.

Við getum komið fyrri tryggingarvernd á að nýju ef →hinn tryggði, þegar tryggingarverndin er endurheimt, gæti samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.

(3) Möguleikar við endurheimt tryggingarverndar

Til þess að koma á að nýju þeirri tryggingavernd sem gildi áður en undanþága frá greiðslu iðgjalds gekk í gildi má

- greiða iðgjöldin fyrir tímabilið sem var iðgjaldsfrítt, eða
- greiða hærri reglubundin iðgjöld.

Þess í stað má einnig koma tryggingarverndinni á að nýju án þess að koma allri tryggingarverndinni á að nýju eins og hún var fyrir undanþágu frá greiðslu iðgjalds ef aðeins iðgjaldsgreiðslan hefst á ný.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

Tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við reiknum nýju iðgjöldin og nýju tryggðu greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt mgr. 1a) tölul. 1.4. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þættina

- Örorubætur og ef við á tryggður aukalegur þáttur Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar,
- Lífeyrir vegna umönnunar,
- Barnalífeyrir eða
- Eftirlifendalífeyrir og hugsanlega Lífeyrir munaðarlausra, verður við endurupptöku iðgjaldsgreiðslna til ný uppskipting heildariðgjalds milli
- iðgjalds til ellilífeyris og
- iðgjalds vegna örorkubóta og þáttarins Umönnunarlífeyrir og
- iðgjalds til ellilífeyris og
- iðgjalds til barnalífeyris og
- iðgjalds til eftirlifendalífeyris og hugsanlega til lífeyris munaðarlausra.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

8. Uppsögn

Í þessum hluta er fjallað um:

8.1	Hvenær má segja tryggingunni upp?
8.2	Hvaða bætur greiðum við við uppsögn?
8.3	Hverjir geta ókostir uppsagnar verið?

8.1 Hvenær má segja tryggingunni upp?

Hægt er að segja tryggingunni upp fyrir upphaf lífeyristöku á eftirfarandi tímum skriflega (t.d. í bréfi, símbréfi, tölvupósti):

- tryggingum þar sem iðgjöld eru greidd með reglubundnum hætti hvenær sem er undir lok tryggingartímabils;
- iðgjaldsfríum tryggingum hvenær sem er við lok yfirstandandi mánaðar.

Ef tryggingunni er sagt upp fer fram greiðsla sem er mynduð úr greiðslu úr þættinum Ellilífeyrir og hugsanlega greiðslum úr frekari þáttum sem um samdist. Ef fleiri þættir eru innifaldir í samningnum er ítarlegri reglur um uppsögn að finna í reglum þessara þátta.

8.2 Hvaða bætur greiðum við við uppsögn?

(1) Endurkaupsvirði

Við greiðum endurkaupsvirðið, - ef um slíkt er að ræða - , komi til uppsagnar. Það er →bótahöfuðstóll þáttarins Ellilífeyrir, reiknaður út eftir viðurkenndum reglum tryggingafræðinnar á þeim reikniforsendum sem gilda um iðgjaldaútreikning á uppsagnardegi.

Í tryggingum þar sem iðgjöld eru greidd með reglubundnum hætti nemur verðgildi →bótahöfuðstólsins að minnsta kosti því verðgildi sem næst við það að dreifa samningsgerðar- og sölukostnaði (→kostnaður) , - sem ákveðinn er að teknu tilliti til hæstu Zillmer-reiknireglna sem eftirlitsákvæði heimila - , jafnt á fyrstu fimm tryggingarárin, í mesta lagi þó á iðgjaldatímann.

→Bótahöfuðstól þáttarins Ellilífeyrir, án þess að tekið sé tillit til hlutdeildar í hagnaði reiknum við út með reikniforsendum iðgjaldaútreiknings sem tilgreindar eru í tölul. 1.4, mgr. 1b). Þar við bætist hlutur →bótahöfuðstóls þáttarins Ellilífeyrir, sem myndast úr árlegum hagnaðarhlutum að fráregnum stjórnunarkostnaði (→kostnaður) (sjá tölul. 2.2.3, mgr. 2).

(2) Frádráttur

Frá upphæðinni sem finnst samkvæmt 1. mgr. reiknum við frádrátt vegna grunnþáttarins og vegna frekari umsaminna þátta. Í tryggingarupplýsingunum er tilgreint hversu hár frádrátturinn er. Þar eru ástæður frádráttarins sömuleiðis útskýrðar.

Frádrátturinn fellur niður við uppsögn

- á síðasta ári fyrir upphaf lífeyristöku eða
- á síðustu 7 árum fyrir upphaf lífeyristöku ef hinn tryggði hefur þá náð að minnsta kosti 55 ára reiknuðum aldri.

Við teljum frádráttinn sanngjarnan. Við þurfum að gera grein fyrir þessu og sanna. En ef þú færir okkur sönnun á að í þínu tilfalli eigi frádrátturinn alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádrátturinn niður eða við lækkuð hann - í síðara tilvikinu - að sama skapi. Ógreidd iðgjöld drögum við frá endurkaupvirðinu.

(3) Lækkun í undantekningartilvikum

Við höfum rétt til að lækka hæfilega upphæðina sem reiknuð er út samkvæmt 1. mgr. ef það er nauðsynlegt til að útiloka að hagsmunum tryggingartaka sé stofnað í hættu. Einkum ef hættu er á að ekki sé til frambúðar hægt að uppfylla skyldur samkvæmt samningunum. Lækkunin tekur til eins árs í senn (6. mgr. 169. gr. laga um tryggingarsamninga - VVG).

(4) Hlutur í lokhagnaði

Til viðbótar við upphæð sem reiknast samkvæmt 1. til 3. mgr. getur komið til hlutur í lokahagnaði (sjá tölul. 2.2.4).

(5) Matssjóðir

Upphæðin sem reiknast samkvæmt 1. til 4. mgr. getur hugsanlega hækkað um sem nemur þeim →matssjóðum sem tryggingu þinni er úthlutað (sjá tölul. 2.3).

(6) Áhrif

Með útborgun upphæðarinnar sem fæst samkvæmt 1. til 5 mgr. fellur tryggingin niður.

8.3 Hverjir geta ókostir uppsagnar verið?

Uppsögn tryggingarinnar getur haft ókosti í för með sér. Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögboðna lágmarksendurkaupvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfria greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan (→kostnað) samkvæmt tölul. 6, mgr. 1 og 2a) og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Þess vegna er ekki endilega víst að árin þar á eftir nái endurkaupvirðið samtölu greiddra iðgjalda. Nánar má lesa um hæð endurkaupvirðis á samningstímanum í tryggingagögnunum.

9. Möguleikar við samningsgerð

Hér er að finna fjölmarga samningsmöguleika tryggingarinnar. Þeir eru bundnir vissum skilyrðum. Ef tiltekinn samningsmöguleiki er valinn getur það haft áhrif á hæð tryggingargreiðslna.

Í þessum hluta er fjallað um:

9.1	Hvaða möguleikar eru í boði til að gera upphaf lífeyristöku sveigjanlegt?
9.2	Hvenær má velja höfuðstól í stað lífeyris?
9.3	Hvenær má velja tímabundinn lífeyri í stað ævilangs lífeyris?
9.4	Hvenær má breyta bótagreiðslum við fráfall eftir upphaf lífeyristöku?
9.5	Hvenær á biðtímanum má bæta við þættinum Eftirlifendalífeyrir, án áhættumats?

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

- 9.6 Hvenær má bæta við tryggingarvernd í umönnunartilfelli?
 9.7 Hvenær má hækka iðgjald?
 9.8 Hvenær má greiða viðbótargreiðslur?
 9.9 Hvenær má taka höfuðstól úr tryggingunni?
 9.10 Hvenær má breyta iðgjaldtímanum?
 9.11 Hvenær má lækka eða fresta greiðslu iðgjalds í atvinnuleysi eða í hlutastarfi, í foreldraorlofi eða meðan á starfsendurmenntun stendur?
 9.12 Hvenær má lækka iðgjaldsgreiðslu?

9.1 Hvaða möguleikar eru í boði til að gera upphaf lífeyristöku sveigjanlegt?

(1) Greiðslu flýtt

Þú getur farið fram á að við flýtum umsömdu upphafi lífeyristöku um allt að 7 ár.

Ef samningurinn heimilar að upphafi lífeyristöku sé flýtt munum við upplýsa þig um það.

a) Forsendur

- Hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri þegar nýja upphaf lífeyristöku hefst.
- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir nýja upphaf lífeyristöku.
- Endurreiknaður heildarlífeyrir, að hagnaðarhlutdeild meðtalinni, verður að nema að minnsta kosti 200 evrum á ári við nýja upphaf lífeyristöku.
- Tíminn frá byrjun tryggingar fram að umbeðnu upphafi lífeyristöku skal vera að minnsta kosti eitt ár.

b) Áhrif

- Það hefur áhrif á hæð lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2, að flýta greiðslu.
- Tryggðan lágmarkslífeyri skerðum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.
- Tryggðan höfuðstól skerðum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Hann getur verið lægri en samtala iðgjalda ellilífeyris sem greidd hafa verið fram að flýttu upphafi lífeyristöku.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn

- Höfuðstóll við andlát,
  - Höfuðstóll við andlát af slysförum eða
  - Þættina Örorkubætur og ef við á tryggðan aukalegan þátt Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar,
- falla þeir niður þegar nýja upphafi lífeyristöku er náð.

Ef við greiðum lífeyri vegna óvinnufærni og hugsanlega Viðbótarlífeyri vegna umönnunar þegar nýja upphafi lífeyristöku er náð, þá greiðum við þær bætur óbreyttar áfram.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra falla niður tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku, við upphaf lífeyristöku sem er flýtt. Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra við andlát →hins tryggða eftir upphaf lífeyristöku, verður lækkaður samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við það getur umsamið samband tryggðs lágmarks eftirlífendalífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarks lífeyris munaðarlausra við tryggðan lágmarks ellilífeyri breyst.

d) Möguleikar við samningsgerð

Um nýja upphaf lífeyristöku sem er flýtt gilda sömu möguleikar til breytinga og giltu um upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku, einkum tölul. 9.2 og 9.3.

(2) Greiðslu frestað

Við umsamið upphaf lífeyristöku má fara fram á að upphafi lífeyristöku verði frestað.

a) Forsendur

- Hinn tryggði hefur náð að minnsta kosti 55 ára →reiknuðum aldri þegar upphaflega umsamin lífeyristaka hefst.
- Hinn tryggði er í hæsta lagi →reiknaðra 85 ára þegar frestuð lífeyristaka hefst.

b) Áhrif

- Hæð lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2, getur breyst við það að fresta upphafi lífeyristöku.
- Tryggðan lágmarkslífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Hann er að minnsta kosti jafn hár og fyrir upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ef áfram eru greidd iðgjöld á →aukalegum fresti hækkar tryggður höfuðstóll um samtölu umsaminna iðgjalda vegna Ellilífeyris á viðbótarbiðtímanum
- Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur hún breyst.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Við það að fresta upphafi lífeyristöku þáttarins Ellilífeyrir falla eftirfarandi umsömdu þættir niður við fyrra umsamda upphaf lífeyristöku:

- Höfuðstóll við andlát,
- Örorkubætur og hugsanlega tryggður aukalegur þáttur Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar og
- höfuðstóll við andlát af slysförum.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og ef þú greiðir iðgjöld á viðbótarbiðtímanum helst umsamið samband tryggðs lágmarks eftirlífendalífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarks lífeyris munaðarlausra við tryggðan lágmarks ellilífeyri. Ef engin iðgjöld eru greidd getur sambandið breyst. Um hæð tryggðs lágmarks eftirlífendalífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarks lífeyris munaðarlausra gilda reglur samkvæmt tölul. 1.4 mgr. 2.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

d) Möguleikar við samningsgerð

- Í iðgjaldsskyldum tryggingum má greiða iðgjöldin áfram á →viðbótarbiðtímanum.
- Um nýja upphaf lífeyristöku sem var frestað og um →viðbótarbiðtímann gilda sömu möguleikar til breytinga og giltu um upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku og upphaflega umsamin →biðtíma, einkum tölul. 9.2, 9.3 og 9.9. Hækkunar iðgjalds (sjá tölul. 9.7) og viðbótargreiðslur (sjá tölul. 9.8) eru ekki mögulegar á →viðbótarbiðtíma.

- Eftir að upphafi lífeyristöku var frestað má flýta því á ný. Efnislega er 1. mgr. í gildi. Tryggðan lágmarkslífeyri ákvörðum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Hann er að minnsta kosti jafn hár og fyrir upphaflega umsamið upphaf lífeyristöku.

e) Fráfall hins tryggða á viðbótarbiðtíma

Ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og ef ekki var samið um þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og ef →hinn tryggði andast á →viðbótarbiðtímanum, greiðum við fjárhæð sem nemur þeirri upphæð sem reiknast samkvæmt tölul. 8.2, reiknað undir lok viðkomandi tryggingartímabils og sem er afvöxtuð miðað við fyrsta dag næsta mánaðar eftir andlátsdag.

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra og

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

→hinn tryggði andast á →viðbótarbiðtíma greiðum við bætur sem áðast af reglum

- þáttarins Eftirlífendalífeyrir, í liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, mgr. „Eftirlífendalífeyrir“ og hugsanlega úr
- þættinum Lífeyrir munaðarlausra, í liðnum „Forsendur bótagreiðslna og umfang bóta“, undirliðnum „Hvaða bætur greiðum við við andlát hins tryggða?“, í liðnum „Lífeyrir munaðarlausra“.

f) Uppsögn tryggingarinnar á viðbótarbiðtíma

Ef þú segir tryggingunni upp á →viðbótarbiðtímanum greiðum við upphæð sem reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2.

g) Arðshlutdeild

Á →viðbótarbiðtímanum öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði í skilningi tölul. 2. →Prósentuhlutar hagnaðarhlutdeildar tryggingarinnar geta verið frábrugðin þeim prósentuhlutum hagnaðarhlutdeildar sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar fyrir undirflokk tryggingarinnar. Ef sérstakir →prósentuhlutir hagnaðarhlutdeildar gilda um tryggingu þína greinum við þér frá því fyrir byrjun →viðbótarbiðtímans.

9.2 Hvenær má velja höfuðstól í stað lífeyris?

(1) Höfuðstólsgreiðsla við umsamið upphaf lífeyristöku

Í stað lífeyris, sem við greiðum við lifun, má fara fram á útborgun heildarhöfuðstóls að fullu eða að hluta við umsamið upphaf lífeyristöku.

a) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ef greitt er út að hluta verður endurútreiknaður lífeyrir úr þeim hluta heildarhöfuðstóls sem eftir er að nema að minnsta kosti 200 evrum á ári.
- Hvað höfuðstólsbætur varðar þarf →hinn tryggði að vera á lífi við umsamið upphaf lífeyristöku.

b) Áhrif af útborgun heildarhöfuðstóls að fullu

Þátturinn Ellilífeyrir rennur út við útborgun að fullu.

c) Áhrif af útborgun heildarhöfuðstóls að hluta

- Við umsamið upphaf lífeyristöku er reiknuð út hæð lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2, sem við reiknum út úr óútgreiddum hluta heildarhöfuðstóls samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2.
- Tryggðan lágmarkslífeyrir og tryggðan höfuðstól lækkum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.
- Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, skerðum við tryggðan lágmarks eftirlífendalífeyri og tryggðan Lífeyri munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Höfuðstólsgreiðsla eftir upphaf lífeyrisgreiðslu

Ef við greiðum nú þegar lífeyri og ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku má á hvaða útborgunardegi sem er fá greiddan höfuðstól. Fyrir það tókum við vinnslugjald sem nemur 50 evrum.

a) Forsendur

- Upphæð til útborgunar má, að teknu tilliti til 50 evra vinnslugjalds, nema 50 evrum,
- hvorki vera hærri en gjaldfallinn höfuðstóll, né reiknaður bótahöfuðstóll tryggingarinnar við andlát, miðað við útborgunarstund.
-

b) Áhrif

- Við skerðum lífeyri úr þættinum Ellilífeyrir samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar.
- Eftir greiðslu höfuðstóls heldur tryggingin áfram ef lífeyrir sem eftir er nemur að minnsta kosti 200 evrum á ári.
- Tryggingin fellur niður ef lífeyri sem eftir er nemur lægri upphæð en 200 evrum á ári. →Bótahöfuðstól sem eftir er greiðum við út, ef um slíkt er að ræða. Þá kemur til aukalegur frádráttur.
- Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku skerðist hún um sem nemur upphæð útborgaðs höfuðstóls.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, skerðum við tryggðan lágmarks eftirlífendalífeyri og tryggðan lágmarks lífeyri munaðarlausra samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

d) Sérákvæði við tímabundinn lífeyri

Ef þú valdir tímabundinn lífeyri samkvæmt tölul. 9.3 reiknum við þann höfuðstól sem greiða skal meðal annars út frá því hvernig fjármálamarkaðurinn hefur þróast frá upphafi lífeyristöku, en ekki lengra en 10 ár aftur í tímann. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

(3) Höfuðstólsgreiðsla þegar upphafi lífeyristöku er flýtt

Ef þú kaust að flýta umsömdu upphafi lífeyristöku (1. mgr. tölul. 9.1) getur þú í stað tryggðs lífeyris frá upphafi lífeyristöku farið fram á greiðslu höfuðstóls sem nemur upphæð sem reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2.

a) Forsendur

Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir nýja upphaf lífeyristöku.

b) Áhrif

Með útborgun höfuðstóls við upphaf lífeyristöku sem var flýtt falla allir þættir niður.

9.3 Hvenær má velja tímabundinn lífeyri í stað ævilangs lífeyris?

(1) Tímabundinn lífeyrir við umsamið upphaf lífeyristöku

Fyrir umsamið upphaf lífeyristöku getur þú farið fram á að við gerum ráð fyrir tímabundnum lífeyri samkvæmt tölul. 1.1 í stað ævilangs lífeyris frá upphafi lífeyristöku frá þeirri stundu (tímabundinn lífeyrir). Þú getur valið hversu lengi lífeyrir skuli greiddur.

Frá upphafi lífeyristöku greiðum við tryggðan tímabundinn lífeyri á meðan →hinn tryggði er á lífi, í hæsta lagi út umsaminn lífeyrisgreiðslutíma.

(2) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Bæði val tímabundins lífeyris sem og lengd lífeyrisgreiðslutímans eru háð takmörkunum sem ráðast meðal annars af aldri →hins tryggða við upphaf lífeyristöku. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(3) Áhrif

- Hæð tímabundins lífeyris reiknum við út við upphaf lífeyristöku út frá heildarhöfuðstólum.
- Tímabundinn lífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar og miðum þá við þær reglur og reikniforsendur sem gert er ráð fyrir við nýja samninga um tímabundinn lífeyri við upphaf lífeyristöku.
- Tryggður lágmarkslífeyrir fellur niður.
- Upphæð samtryggðrar greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku getur tekið breytingum.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

- Greiðslur við andlát eftir upphaf lífeyristöku geta breyst samkvæmt tölul. 9.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra falla þeir niður við umsamið upphaf lífeyristöku.

(5) Arðshlutdeild

Á meðan tímabundinn lífeyrir er greiddur öðlast þú líka hlutdeild í hagnaði í skilningi tölul. 2. Í stað reglna í tölul. 2.2.5 um hlutdeild í hagnaði eftir upphaf lífeyrisgreiðslu gildir eftirfarandi:

- Samanlagður hagnaðarlífeyrir frá upphafi lífeyristöku kemur til viðbótar við tryggðan tímabundinn lífeyri frá upphafi lífeyristöku.
- Samanlagður hagnaðarlífeyrir samanstendur af aukalegum, iðgjaldsfriðum, tímabundnum lífeyri sem ekki er hægt að ábyrgjast.

Samantlagður hagnaðarlífeyrir getur - í óhagstæðasta tilviki - verið núll.

Ávöxtun samanlagðs hagnaðarlífeyris getur verið frábrugðin þeirri ávöxtun undirhóps tryggingarinnar sem tilgreindir eru í viðauka við ársskýrslu okkar. Ef sérstök ávöxtun gildir um tryggingu þína greinum við þér frá því fyrir upphaf tímabundins lífeyris.

Fé til að fjármagna samanlagðan hagnaðarlífeyri er alltaf fengið úr →varasjóði vegna endurgreiðslu iðgjalda (sjá mgr. 3 tölul. 2.1). Það er ekki nema það hafi þá þegar verið fært til tekna beint á þá samninga sem rétt eiga á hagnaðarhlutdeild, sem fjármagnið er skuldfært á tekjur rekstrarársins.

Ef dánartíðnitafla (→töflur) eða ávöxtun, sem ákvarðaðar voru innan ramma árlegrar hagnaðaryfirlýsingar (sjá tölul. 2.2.2) fyrir samanlagðan hagnaðarlífeyri breytast, getur hæð samanlagðs hagnaðarlífeyris hækkað eða lækkað.

Við tilkynnum þér um hæð ofangreinds aukalegs lífeyris, bæði við upphaf töku tímabundna lífeyrisins og í hvert sinn sem breytingar verða.

Við notum úthlutaðan hlut í lokahagnaði við upphaf töku tímabundins lífeyris sem hluta af heildarhöfuðstól til myndunar tímabundins lífeyris samkvæmt mgr. 3.

Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

9.4 Hvenær má breyta bótargreiðslum við fráfall eftir upphaf lífeyristöku?

(1) Breyting á höfuðstólsgreiðslu við andlát

Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku er, við upphaf lífeyristöku, hægt að fara fram á að greiðslan verði hækkuð eða lækkuð, án nýs áhættumats.

a) Mörk

Um mögulegar breytingar gilda takmörk sem ráðast m.a. af aldri við upphaf lífeyristöku, og af meðallíflíkum, og ef um tímabundinn lífeyri samkvæmt tölul. 9.3 er að ræða, og auk þess af umsömdum lífeyrisgreiðslutíma.

Við veitum upplýsingar um hvaða kostir gilda um tryggingu þína ef óskað er.

b) Áhrif

- Ef útborgun höfuðstóls við andlát er hækkuð þarf hækkuð að greiða viðbótargreiðslu.
- Ef greiðsla höfuðstóls við andlát er lækkuð eða ef þú vilt ekki greiða nauðsynlega einstaka greiðslu, breytist tryggður lágmarkslífeyrir samkvæmt

- grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.
- Við reiknum viðbótargreiðsluna samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 3. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(2) Þættinum Eftirlífendalífeyrir bætt við

Ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyrir má fara fram á að eftirlífendalífeyri verði bætt við við upphaf lífeyristöku. Við framkvæmum ekki áhættumat.

a) Forsendur

- Nýi eftirlífendalífeyririnn er ekki hærri en tryggður lífeyrir úr þættinum Ellilífeyrir við →upphaf lífeyristöku.
- Ekki var valinn tímabundinn lífeyrir samkvæmt tölul. 9.3.

b) Áhrif

- Um nýja innifalda þáttinn gilda tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.
- Hæð ævilangs lífeyris samkvæmt tölul. 1.1, málsgr. 2, getur breyst við það að vera bætt við; hún getur lækkað. Ef samið var um greiðslu höfuðstóls við andlát eftir upphaf lífeyristöku breytist hann einnig af þessum sökum.
- Viðbótin getur valdið því að tryggður lágmarkslífeyrir lækki. Við reiknum hann samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(3) Höfuðstóll við andlát eða þátturinn Eftirlífendalífeyrir frá upphafi lífeyristöku útilokaður

Ef samið var um höfuðstól við andlát eftir upphaf lífeyristöku eða um þáttinn Eftirlífendalífeyrir má útiloka þá við upphaf lífeyristöku. Í stað þess má fara fram á að greiddur verði heildarhöfuðstóll, að frádregnum þeim heildar ellilífeyri sem þegar hefur verið greiddur samkvæmt 1. mgr. í tölul. 2.2.5 (að meðtöldum greiðslum úr hlutdeild í hagnaði).

(4) Freistir

Tilkynning þín varðandi breytingu samkvæmt 1. til 3. mgr. þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.

9.5 Hvenær á biðtímanum má bæta við þættinum Eftirlífendalífeyrir, án áhættumats?

Ef ekki var samið um þáttinn Eftirlífendalífeyrir má á →biðtímanum bæta við annað hvort þættinum Höfuðstóll við andlát, eða þættinum Eftirlífendalífeyrir, án áhættumats, við þau tilefni sem um getur í 1. mgr.

(1) Hvenær viðbætur geta farið fram

- Fæðing barns →hins tryggða eða hinn tryggði ættleiðir ófullveðja einstakling,
- Hinn tryggði byrjar sjálfstæðan atvinnurekstur, ef það krefst aðildar að fagfélagi eða ráði,
- Hinn tryggði lýkur starfsmenntun eða byrjar í atvinnulífina eða
- hinn tryggði tekur lán til kaupa á fasteign til eigin nota að upphæð að minnsta kosti 100.000 evrur.

(2) Forsendur

- →Viðbótariðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.
- Innan 6 mánaða frá einhverjum ofangreindum atburði þarf að fara fram á að aukalegum þætti verði bætt við og færa okkur sönnur á þann atburð.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

- →Hinn tryggði er ekki eldri en →reiknaðra 40 ára að aldri.
- →Hinn tryggði er ekki óvinnufær.
- Við höfum áður samþykkt allar umsóknir um líftryggingu →hins tryggða með venjulegum skilyrðum.
- Ekki var valinn tímabundinn lífeyrir samkvæmt tölul. 9.3.

(3) Mörk

Ef bætt er við þættinum Höfuðstóll við andlát,

- þarf höfuðstóll við andlát að nema að minnsta kosti 100 prósentum af samtölu umsaminnna iðgjalda vegna elli- og eftirlífendalífeyris.
- má höfuðstóll við andlát nema að hámarki 50.000 evrum.

Ef bætt er við þættinum Eftirlífendalífeyrir

- þurfa tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku að minnsta kosti að nema 30 prósentum af hæð tryggðs lágmarks ellilífeyris.
- mega tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi nema 100 prósentum af hæð tryggðs lágmarks ellilífeyris.
- má tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi vera jafn há og tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku.
- mega tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir og eftir upphaf lífeyristöku í mesta lagi nema 6.000 evrum á ári.

(4) Áhrif

- Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir, eða bætt er við þættinum Höfuðstóll við andlát, gilda hverju sinni þeir tryggingarskilmálar og þær reikniforsendur sem gert er ráð fyrir á þeim tíma þegar viðbæturnar eiga sér stað.
- Með viðbótinni falla niður bætur við andlát samkvæmt tölul. 1.2, málsg. 1a).
- Við reiknum greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.6 Hvenær má bæta við tryggingarvernd í umönnunartilfelli?

Þú getur farið fram á að við upphaf lífeyristöku verði tryggingarvernd í umönnunartilfelli bætt við trygginguna. Við framkvæmum ekki áhættumat.

(1) Forsendur

- Skrifleg tilkynning þín þarf að berast okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umsamið upphaf lífeyristöku.
- Ekki var valinn tímabundinn lífeyrir samkvæmt tölul. 9.3.
- Auk þess eru í gildi frekari skilyrði sem við upplýsum þig fúslega um ef óskað er.

(2) Áhrif

- Hér ráða tryggingarskilmálar og reikniforsendur sem í gildi eru þegar þessi síðbúna viðbót á sér stað.
- Tryggðar greiðslur geta breyst.
- Tryggðan lágmarkslífeyri reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnunum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.7 Hvenær má hækka iðgjald?

(1) Hækkun iðgjalds fyrir upphaf lífeyristöku

Ef greidd eru reglubundin iðgjöld vegna tryggingarinnar má hvenær sem er hækka iðgjaldið fyrir upphaf lífeyristöku.

(5) a) Forsendur

- Hægt er að hækka iðgjaldið frá og með öðru tryggingarári. Upphæð hækkunar á ári má ekki vera hærri en sem nemur 20 prósentum iðgjalds vegna þáttarins Ellilífeyrir við lok síðastliðins tryggingarárs. Ónýttar iðgjaldshækkunar má endurheimta árin þar á eftir. Þá er tekið tillit til iðgjaldshækkana sem gerðust smám saman, og þegar greiddra viðbótargreiðslna (sjá tölul. 9.8).
- Árlegt iðgjald þáttarins Ellilífeyrir má, að meðtöldum iðgjaldshækkunum, ekki vera hærri en sem nemur 48.000 evrum.
  - →Hinn tryggði er ekki eldri en →reiknaðra 67 ára að aldri.
  - Hægt er að hækka iðgjald þar til 3 ár eru eftir af →biðtímanum.
- →Viðbótariðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.
  - Ef samið var um þáttinn Örorubætur og hugsanlega til viðbótar tryggða þáttinn Viðbótarlífeyrir vegna umönnunar, eða þáttinn Barnalífeyrir eða Umönnunarlífeyrir, er hækkun iðgjalds útilokuð á meðan iðgjaldsgreiðsluskylda þín fellur niður, að hluta til eða að fullu, vegna óvinnufærni eða umönnunarþarfar.

Hækkunarframtaldir voru, eftir byrjun þess tíma þegar greiða þarf bætur úr þessum þáttum, en áður en fallist var á óvinnufærni eða umönnunarþörf, verða bækfærðar.

Við upplýsum þig um hæstu mögulegu hækkunarupphæð ef óskað er.

b) Áhrif

- Við hækkun iðgjalds framkvæmum við aldrei áhættumat. Við framkvæmum þó áhættumat ef samið var um frekari þætti sem einnig skulu hækka, samkvæmt málsg. c), og ef samtala umbeðinnar árlegra(r) hækkunarupphæða(r) og hækkunarupphæða(r) síðustu undanfarandi 4 ára nemur að minnsta kosti 3.000 evrum. Þá er tekið tillit til allra líftryggingarsamninga sem í gildi eru fyrir → hinn tryggða, sem í hlut á, og fela í sér frekari þætti samkvæmt málsg. c).
- Hækkun iðgjalds leiðir til hækkunar tryggðs lágmarkslífeyris samkvæmt 2. málsg.

Hún veldur því einnig að tryggður höfuðstóll hækkar sem nemur samtölu viðbótariðgjalda, án iðgjalda fyrir frekari þætti sem hugsanlega eru innifaldir.

- Greidd iðgjöld fyrir þáttinn Ellilífeyrir, sem við notum til viðmiðunar við útreikning á umsömdum bótum við andlát fyrir upphaf lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.2, málsg. 1a), hækka sem nemur viðbótariðgjöldum, án iðgjalda fyrir frekari þætti sem hugsanlega eru innifaldir.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn

- Eftirlífendalífeyrir,
- Lífeyrir munaðarlausra,
- Höfuðstóll við andlát,
- Barnalífeyrir,
- Höfuðstóll við andlát af slysförum,
- Iðgjaldsundanþága við óvinnufærni,
- Iðgjaldsundanþága við umönnunarþörf barns eða
- Iðgjaldsundanþága við óvinnufærni eða Andlát forsjáaðila hækka bætur úr þeim þáttum sömu leiðis við hækkun iðgjalds. Einkum hækkar einnig tryggður lágmarkslífeyrir eftirlífenda og tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra, ef við á.
- Samband tryggðs lágmarkslífeyris eftirlífenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra, ef við á, og tryggðs lágmarkslífeyris úr þættinum Ellilífeyrir, helst óbreytt. Bætur úr þáttunum Umönnunarlífeyrir, Lífeyrir vegna umönnunar barna og Örorkulífeyrir, hækka ekki.

(2) Reiknigrundvöllur fyrir hækkun greiðslna

Hækkun tryggðs lágmarkslífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarkslífeyris eftirlífenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Um innifalinn samningsgerðar- og sölukostnað vegna hækkunar iðgjalda, sem og frekari kostnað (→kostnaður), gilda reglur samkvæmt tölul. 6.1, málsg. 1 og 2a).

(3) Dagsetning hækkunar

Dagsetning iðgjaldshækkunar og allra bóta er 1. dagur tryggingartímabils sem á eftir kemur.

9.8 Hvenær má greiða viðbótargreiðslur?

(1) Viðbótargreiðslur fyrir upphaf lífeyristöku

Hægt er að inna af hendi viðbótargreiðslur hvenær sem er fyrir upphaf lífeyristöku. Við framkvæmum ekki áhættumat.

a) Forsendur

- Hver einstök viðbótargreiðsla skal nema að minnsta kosti 500 evrum.
- Samtala viðbótargreiðslna á einu tryggingarári má í hæsta lagi nema 30.000 evrum.
- →Viðbótariðtími tryggingarinnar er ekki hafinn.

b) Áhrif

- Viðbótargreiðslan leiðir til þess að tryggður lágmarkslífeyrir hækkar samkvæmt mgr. 2. Hún veldur því einnig að tryggður höfuðstóll hækkar sem viðbótargreiðslunni nemur. Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra, hækkar tryggður höfuðstóll aðeins um þann hluta viðbótargreiðslunnar sem fer inn á þáttinn Ellilífeyrir.
- Greidd iðgjöld fyrir þáttinn Ellilífeyrir, sem við notum til viðmiðunar við útreikning á umsömdum bótum við andlát fyrir upphaf lífeyristöku samkvæmt tölul. 1.2, mgr. 1a), hækka sem nemur viðbótariðgjöldum, án iðgjalda fyrir frekari þætti sem hugsanlega eru innifaldir.

c) Áhrif á aðra þætti

Ef samið var um þáttinn Eftirlífendalífeyrir og hugsanlega þáttinn Lífeyrir munaðarlausra hefur viðbótargreiðsla eftirfarandi áhrif á þessa þætti:

- Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og hugsanlega tryggður lágmarks lífeyrir munaðarlausra hækka.
- Samband tryggðs lágmarkslífeyris eftirlífenda og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra, ef við á, og tryggðs lágmarkslífeyris úr þættinum Ellilífeyrir, helst óbreytt.
- Tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir við andlát →hins tryggða fyrir upphaf lífeyristöku má í mesta lagi hækka um 3 prósent af samtölu viðbótargreiðslna eins tryggingarárs.

Bætur úr frekari umsömdum þáttum hækka ekki vegna viðbótargreiðslunnar.

(2) Reiknigrundvöllur fyrir hækkun bóta. Viðbótargreiðslu er ráðstafað sem einstöku iðgjaldi til hækkunar á bótargreiðslum.

Hækkun tryggðs lágmarkslífeyris og hugsanlega tryggðs lágmarks eftirlífendalífeyris og tryggðs lágmarkslífeyris munaðarlausra reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4.

Samningsgerðar- og sölukostnað, sem og umsýslukostnað sem prósentur af iðgjaldi (→kostnaður), fjármögnum við tafarlaust með viðbótargreiðslunni samkvæmt tölul. 6.1, mgr. 1 og 2a).

(3) Dagsetning hækkunar

Dagsetning hækkunar allra bóta er fyrsti dagur sama mánaðar og viðbótargreiðslan berst okkur.

9.9 Hvenær má taka höfuðstól úr tryggingunni?

Þú getur tekið höfuðstól úr tryggingunni fram að upphafi lífeyristöku. Fyrir það tókum við vinnslugjald sem nemur 15 evrum.

(1) Forsendur

- Ekkert tryggingarskírteinislán má vera fyrir hendi.
- Taka verður út að minnsta kosti 500 evrum.
- Sú upphæð tryggingarinnar sem eftir stendur og reiknuð er samkvæmt tölul. 8.2 verður að nema að minnsta kosti 500 evrum eftir úttekt og að teknu tilliti til vinnslugjalds.

(2) Áhrif

- Greiðslutímabil og hæð þeirra iðgjalda sem greiða ber breytast ekki við úttekt.
- Tryggðar greiðslur skerðast samkvæmt grundvallarreglum tryggingafræðinnar.

Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.10 Hvenær má breyta iðgjaldatímanum?

(1) Stytting iðgjaldatímans

Ef iðgjöld af tryggingunni eru greidd með reglubundnum hætti má fara fram á að iðgjaldatími verði stytur um heil ár.

a) Áhrif

- Ef tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll og tryggður lágmarks eftirlífendalífeyrir og tryggður lágmarkslífeyrir munaðarlausra úr hugsanlega umsömdum þætti Eftirlífendalífeyrir, og þættinum Lífeyrir munaðarlausra, eiga að haldast óbreyttir, þarf að greiða hærri reglubundin iðgjöld.
- Ef reglubundið iðgjald á að haldast óbreytt, skerðast tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll.
- Ef bæði reglubundið iðgjald og tryggður lágmarkslífeyrir, eða tryggður höfuðstóll, eiga að haldast óbreytt, má ná því fram með viðbótargreiðslu.
- Nýja iðgjaldið, nýi tryggði lágmarkslífeyririnn, nýi tryggði höfuðstóllinn, og viðbótargreiðslan, eru reiknuð út samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

b) Áhrif á aðra þætti

Með skerðingunni lækka tryggðar bætur frekari umsaminna þátta. Við upplýsum þig um forsendur og einstök áhrif ef óskað er.

(2) Lenging iðgjaldatímans

Ef iðgjaldatími tryggingarinnar er styttri en →biðtíminn og þú greiðir reglubundin iðgjöld, má fara fram á það einu sinni að iðgjaldatími verði lengdur um allt að 5 ár.

Framlengingin gerist í beinu framhaldi af því að upphaflegum iðgjaldatíma lýkur, en fer þó ekki fram yfir umsamið upphaf lífeyristöku.

a) Forsendur

- Þegar framlenging tekur gildi þyrfti →hinn tryggði að geta samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.
- →Hinn tryggði má ekki hafa náð 50 ára →reiknuðum aldri við upphaflega umsamin lok iðgjaldatíma.

b) Áhrif

Við framlenginguna hækkar tryggður lágmarkslífeyrir og tryggður höfuðstóll frá upphaflegum lokum iðgjaldsgreiðslutímans samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

Skilmálinn er þýðing úr þýsku; ef mismunur er á þýska textanum og þeim íslenska gildir þýski textinn.

c) Áhrif á aðra þætti

Bætur annarra umsaminna þátta hækka samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt 2. mgr. tölul. 1.4. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

9.11 Hvenær má lækka eða fresta greiðslu iðgjalds í atvinnuleysi eða í hlutastarfi, í foreldraorlofi eða meðan á starfsendurmenntun stendur?

(1) Atvinnuleysi eða hlutastarf

a) Frestun greiðslu iðgjalds

Hafi samningurinn þegar verið til í 3 ár má fara fram á frestun greiðslu iðgjalda ef þú verður atvinnulaus eða ert í hlutastarfi. Við frestum greiðslu iðgjalda vaxtalaust á meðan þú ert atvinnulaus eða í hlutastarfi, en þó í mesta lagi samfellt í 2 ár. Meðan á gjaldfrestinum stendur helst tryggingarverndin að fullu.

Ef þú ert oft atvinnulaus eða í hlutastarfi má fresta greiðslu iðgjalda á ný í hvert sinn. Greiðslu iðgjalda frestum við í hæsta lagi í 36 mánuði á öllum samningstímanum vegna atvinnuleysis eða hlutastarfs.

Ef óskað er veitum við upplýsingar um önnur áhrif.

b) Sönnun fyrir atvinnuleysi eða hlutastarfi

Ef farið er fram á frestun á greiðslu iðgjalda vegna atvinnuleysis eða hlutastarfs þarf að sanna það fyrir okkur með vottorði frá viðkomandi vinnumálastofu.

Það þarf að tilkynna okkur tafarlaust þegar atvinnuleysi lýkur eða þegar hlutastarfi lýkur.

c) Frestuð iðgjöld greidd

Þegar gjaldfrestinum lýkur skal greiða í einu lagi þau iðgjöld sem frestað var.

d) Iðgjald greitt að hluta

Ef greidd hafa verið iðgjöld vegna samningsins í að minnsta kosti 1 ár og þú verður atvinnulaus, eða ert í hlutastarfi, má lækka iðgjöldin tímabundið, að hámarki í 3 ár (iðgjald greitt að hluta).

Hlutagreiðslu iðgjalds vegna atvinnuleysis eða hlutastarfs er í mesta lagi hægt að nýta tvisvar á öllum samningstímanum.

Ef óskað er veitum við upplýsingar um önnur áhrif.

(2) Foreldraorlof

a) Frestun greiðslu iðgjalds

Hafi samningurinn þegar verið til í 3 ár má fara fram á frestun greiðslu iðgjalda ef þú ert í foreldraorlofi. Við frestum greiðslu iðgjalda vaxtalaust á meðan þú ert í foreldraorlofi, en þó í mesta lagi samfellt í 2 ár. Meðan á gjaldfrestinum stendur helst tryggingarverndin að fullu.

Ef þú ert oft í foreldraorlofi má fresta greiðslu iðgjalda að nýju í hvert sinn. Greiðslu iðgjalda frestum við í hæsta lagi í 36 mánuði á öllum samningstímanum vegna foreldraorlofs.

Ef óskað er veitum við upplýsingar um önnur áhrif.

b) Frestuð iðgjöld greidd

Þegar gjaldfrestinum lýkur skal greiða í einu lagi þau iðgjöld sem frestað var.

c) Iðgjald greitt að hluta

Ef greidd hafa verið iðgjöld vegna samningsins í að minnsta kosti 1 ár, og þú ert í foreldraorlofi, má lækka iðgjöldin tímabundið, að hámarki í 3 ár (iðgjald greitt að hluta).

Hlutagreiðslu iðgjalds vegna foreldraorlofs er í mesta lagi hægt að nýta tvisvar á öllum samningstímanum.

Ef óskað er veitum við upplýsingar um önnur áhrif.

(3) Starfsendurmenntun

Ef greidd hafa verið iðgjöld vegna samningsins í að minnsta kosti 1 ár og þú ferð í starfstengt framhaldsnám (hefur til dæmis mastersnám) má lækka iðgjöldin meðan á framhaldsnámi stendur, að hámarki í 3 ár (iðgjald greitt að hluta).

Hlutagreiðslu iðgjalds vegna starfsendurmenntunar er aðeins hægt að nýta einu sinni á öllum samningstímanum.

Ef óskað er veitum við upplýsingar um önnur áhrif.

9.12 Hvenær má lækka iðgjaldsgreiðslu?

(1) Forsendur

Hægt er að fara skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) fram á að tryggingin haldi áfram með skertum iðgjöldum (iðgjaldalækkun). Hægt er að koma á iðgjaldslækkun í lok hvers tryggingartímabils (sjá B hluta, tölul. 2.1), ef tryggður lágmarkslífeyrir nemur að minnsta kosti 200 evrum eftir lækkun iðgjalds.

(2) Tímamörk

Hægt er að fara fram á ótímabundna iðgjaldslækkun eða tímabundna lækkun iðgjalds í allt að 3 ár. Þegar um tímamörk er að ræða upplýsum við þig tímanlega fyrir lok tímabilsins sem þú óskar eftir, um endurupptöku greiðslu fulls iðgjalds.

(3) Áhrif

- Einnig eftir iðgjaldalækkun reiknum við lífeyrinn samkvæmt tölul. 1.1, mgr. 2 og 3.
- Við skerðum tryggðan lágmarkslífeyri.
- Við skerðum tryggðan höfuðstól.

Nýja tryggða lágmarkslífeyrinn og nýja tryggða höfuðstólinn reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Við það myndast enginn frádráttur. Við upplýsum þig um einstök áhrif ef óskað er.

(4) Áhrif á aðra þætti

Með iðgjaldslækkuninni lækka tryggðar bætur frekari umsaminna þátta. Við upplýsum þig um forsendur og einstök áhrif ef óskað er.

(5) Ókostir iðgjaldslækkunar

Það getur haft ókosti í för með sér að lækka iðgjöld tryggingarinnar. Í upphafi tryggingarinnar er aðeins lögboðna lágmarksendurkaupvirðið fyrir hendi til að mynda iðgjaldsfría greiðslu vegna þess að iðgjöldunum er ráðstafað til að greiða samningsgerðar- og sölukostnað og annan (kostnað) samkvæmt tölul. 6, mgr. 1 og 2a) og eins til að fjármagna umsamda áhættuvernd. Og eins árin þar á eftir er ekki endilega víst að iðgjöld sem greidd hafa verið fram að því dugi til að greiða bætur eftir lækkun iðgjalda.

(6) Möguleikar við hækkun iðgjalda á ný eftir iðgjaldalækkun

Innan 6 mánaða frá því að iðgjald tryggingarinnar var lækkað má fara fram á að tryggðar bætur verði hækkaðar upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en iðgjald var lækkað, án áhættumats.

Tryggingarskilmálar:

A hluti - Þátturinn Eftirlifendalífeyrir (Perspektive)

Forsenda þess er að greiðsla iðgjalds hækki að nýju. Tölul. 7.3, málsgr. 1 gildir á sambærilegan hátt.

Einnig má, þegar 6 mánuðir eru liðnir, en þó aðeins innan 3 ára frá iðgjaldalækkun, fara fram á að með hækkun iðgjaldagreiðslu á ný verði tryggðar greiðslur hækkaðir upp í þá tryggingarvernd sem gildi áður en iðgjöldin voru lækkuð. Við getum komið fyrri tryggingarvernd á að nýju ef →hinn tryggði, þegar tryggingarverndin er endurheimt, gæti samið við okkur um nýja sambærilega tryggingu án örðugri skilmála.

Til að koma á að nýju þeirri tryggingarvernd sem gildi áður en iðgjöld lækkuðu má greiða upp mismun lækkuðu iðgjaldanna og upphaflegu umsömdu iðgjaldanna, sem myndaðist á líftíma lækkuðu iðgjaldanna, eða greiða hærri reglubundin iðgjöld.

Þess í stað má einnig koma tryggingarvernd á að nýju, án þess að koma allri tryggingarverndinni á að nýju eins og hún var fyrir lækkun iðgjalda, með því að hækka aðeins iðgjöldin. Tryggðan lágmarkslífeyri og tryggðan höfuðstól reiknum við samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar.

Við reiknum nýju iðgjöldin og nýju tryggðu greiðslurnar samkvæmt grundvallarreglum tryggingastærðfræðinnar. Í þeim efnum gilda reglur samkvæmt málsgr. 1a) tölul. 1.4. Við upplýsum þig um áhrifin ef óskað er.

Töluliður 7.3, mgr. 4 gildir á sambærilegan hátt.

B hluti - Skyldur sem gilda um alla þætti

Hér er að finna mikilvægar skyldur og skuldbindingar sem gilda um fleiri en einn þátt. Frekari skyldur og skuldbindingar er að finna í A hluta. Reglur B hluta gilda um allan samninginn svo framarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

1. Upplýsingaskylda fyrir samningsgerð

Hvað felst í tilkynningaskyldu fyrir samningsgerð?

(1) Tilkynningaskylda

a) Viðfangsefni tilkynningaskyldu

Áður en þú gefur samningsyfirlýsingu þína er þér skylt að segja til um allar aðstæður, sem hafa áhrif á áhættu sem þér eru kunnar og við höfum spurt um í textaformi, sannleikanum samkvæmt og undandráttaarlaust. Aðstæður sem hafa áhrif á áhættu eru aðstæður sem skipta máli fyrir ákvörðun okkar um að gera samning yfir höfuð eða með umsömdu efni.

Tilkynningaskyldan gildir einnig um þær spurningar varðandi aðstæður sem hafa áhrif á áhættu, sem við spyrjum um í textaformi eftir samningsyfirlýsingu þína, en fyrir samþykkt samnings.

b) Tilkynningaskylda hins tryggða

Ef tryggja á annan einstakling en þig er hann líka – auk þín – ábyrgur fyrir sönnum og undandráttaarlausum svörum við spurningunum í textaformi.

c) Ætluð vitneskja þriðju aðila

Ef einhver annar svarar fyrir þína hönd spurningunum um aðstæður sem hafa áhrif á áhættu, gefum við okkur að þér sé kunnugt um vitneskju og sviksamlegan ásetning þessa aðila.

(2) Óæskileg réttaráhrif þess að brjóta gegn tilkynningaskyldu

a) Réttur okkar þegar brotið er gegn tilkynningaskyldu

Afleiðingar brots gegn tilkynningaskyldu koma fram í 19. til 22. gr. laga um váttryggingarsamninga (VVG). Á þeim forsendum sem þar eru tilgreindar getum við

- rift samningnum,
- verið laus undan greiðsluskilyldu,
- sagt samningnum upp,
- breytt samningnum eða
- véfengt hann vegna sviksamlegrar blekkingar.

Réttur okkar til riftunar, uppsagnar eða breytinga gildir aðeins ef við höfum bent þér á afleiðingar brota gegn tilkynningaskyldu með sérstakri tilkynningu á textaformi.

Við afsöllum okkur þeim rétti sem við eigum tilkall til samkvæmt 19. gr. laga um váttryggingarsamninga (VVG) að mega breyta samningi og segja honum upp, ef brot gegn tilkynningaskyldu er ekki af þínum völdum.

b) Endurkaupvirði og frádráttur við riftun eða véfengingu Ef við riftum samningnum eða véfengjum samninginn vegna sviksamlegra blekkinga greiðum við endurkaupvirðið sem yrði einnig greitt við riftun af þinni hálfu. Af þessari upphæð reiknum við frádrátt. Í tryggingarupplýsingunum er tilgreint hversu hár frádrátturinn er. Þar eru ástæður frádráttarins sömuleiðis útskýrðar. Við teljum frádráttinn sanngjarnan. Við þurfum að gera grein fyrir þessu og sanna. En ef þú færir okkur sönnur á að í þínu tilfalli eigi frádrátturinn alls ekki við eða eingöngu lægri upphæð, þá fellur frádrátturinn niður eða við lækkum hann - í síðara tilvikinu - að sama skapi.

c) Frestur til að beita rétti okkar

Réttur okkar til að rifta, segja upp og breyta samningi fellur niður ef liðin eru meira en 5 ár frá samningsgerð. Þetta á ekki við ef við fáum vitneskju um brot gegn tilkynningaskyldu í gegnum bótamál sem upp kom fyrir lok þessa frests. Frestur samkvæmt 1. setningu

nemur 10 árum, ef brotið var gegn tilkynningaskyldu af ásettu ráði eða sviksamlega.

Réttur okkar til véfengingar vegna sviksamlegrar blekkingar fellur niður ef liðin eru tíu ár frá því að samningsyfirlýsing var afhent.

(3) Réttur þinn til uppsagnar við breytingu á samningi

Ef við hækkum iðgjaldið um meira en 10 prósent við breytingu á samningi, eða útilokum tryggingarvernd við aðstæður sem okkur var ekki tilkynnt um, má segja samningnum upp samkvæmt 6. mgr. 19. gr. laga um váttryggingarsamninga (VVG).

(4) Tryggingarvernd aukin eða endurheimt

Málgreinar 1 til 3 gilda að sama skapi ef tryggingarvernd er aukin eða endurheimt eftir á þannig að nýtt áhættumat sé nauðsynlegt.

(5) Krafist er skriflegra gagna

Krafist er skriflegra gagna þegar beita á rétti til riftunar, uppsagnar, véfengingar eða breytingar á samningi. Símbréf eða tölvupóstur uppfylla ekki kröfu um skrifleg gögn.

(6) Umboð til móttöku

Hafirðu ekki tilnefnt neinn annan sem umboðsmann telst bótaþegi hafa umboð til þess, að þér látnum, að taka við yfirlýsingu frá okkur.

Ef enginn bótaþegi er fyrir hendi eða ekki reynist unnt að hafa uppi á aðsetri hans getum við litið svo á að eigandi tryggingarskírteinisins hafi umboð til að taka við yfirlýsingunni.

2. Skyldur sem snerta greiðslu iðgjalds

Í þessum hluta er fjallað um:

- 2.1 Hvað þarf að hafa í huga við greiðslu iðgjalds?**
- 2.2 Hvað gildir ef fyrsta eða einstakt iðgjald er ekki greitt á réttum tíma?**
- 2.3 Hvað gildir ef þú greiðir ekki framhaldsiðgjald á réttum tíma?**

2.1 Hvers þarf að gæta við greiðslu iðgjalds?

(1) Greiðslutímabil

Iðgjald af tryggingunni skal greiða

- í einu lagi eða
- með reglubundnum iðgjöldum fyrir hvert umsamið greiðslutímabil. Í því tilviki og eftir því hvernig um samdist er greiðslutímabil einn mánuður, ársfjórðungur, hálf ár eða eitt ár. Þetta er tilgreint í tryggingarskírteininu. Iðgjöldin eru reiknuð út miðað við umsamið greiðslutímabil. Tryggingartímabil (12. gr. laga um tryggingarsamninga - VVG) samsvarar þannig umsömdu greiðslutímabili.

(2) Gjaldþagi iðgjalds

a) Fyrsta eða einstakt iðgjald

Fyrsta eða einstakt iðgjald skal greiða tafarlaust eftir gerð samningsins. Ef samið var um það okkar í millum að tryggingarvernd skuli ekki hefjast fyrr en síðar, gjaldfellur iðgjaldið ekki fyrr en að því kemur.

b) Framhaldsiðgjöld

Framhaldsiðgjöld gjaldfalla fyrsta hvers mánaðar í hverju umsömdu greiðslutímabili hafi ekki verið um annað samið.

(3) Greitt á tilskildum tíma

Iðgjald er greitt á réttum tíma ef þú gerir tafarlaust allt á gjalddaga til þess að iðgjaldið berist okkur.

Ef samið var um að iðgjald skyldi greitt með skuldfærslu (5. mgr.)

telst greiðslan innt af hendi á réttum tíma ef

- við getum innheimt iðgjaldið á gjalddaga
- og eigandi reiknings mótmælir ekki réttmætri innheimtu.

Ef ekki reyndist unnt að innheimta gjaldfallið iðgjald, án þess að þú eigir sök á því, telst greiðslan þá líka innt af hendi á réttum tíma ef hún fer fram tafarlaust eftir að við höfum hvatt þig skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) til að greiða iðgjaldið.

(4) Áhætta við millifærslu

Sending iðgjalds fer fram á þína ábyrgð og á þinn kostnað.

(5) Greitt með skuldfærslubeiðni

a) SEPA-skuldfærsluheimild

Ef skuldfæra skal iðgjald af reikningi (skuldfærslukerfi) verður að veita okkur til þess SEPA-skuldfærsluheimild.

b) Mánaðarleg iðgjöld

Mánaðarleg iðgjöld skal greiða í skuldfærslukerfi.

c) Afleiðingar misheppnaðrar skuldfærslu

- Ef við getum ekki innheimt gjaldfallið iðgjald og berir þú ábyrgð á því,
- getum við framvegis farið fram á það að greiðslur fari aðeins fram utan skuldfærslukerfisins;
  - er okkur heimilt að breyta mánaðarlegu greiðslutímabili í ársfjórðungslegt greiðslutímabil.

Að öðru leyti gilda reglur um vanskil (sjá tölu. 2.2 og 2.3).

2.2 Hvað gildir ef fyrsta eða einstakt iðgjald er ekki greitt á réttum tíma?

(1) Tryggingarvernd stefnt í hættu

Upphaf tryggingarverndar er háð því að iðgjald sé greitt á réttum tíma (sjá C hluta, tölu. 1). Ef fyrsta eða einstakt iðgjald er ekki greitt á réttum tíma í skilningi 2. mgr. a) tölu. 2.1 hefst tryggingarverndin fyrst frá þeim tíma þegar iðgjaldið er greitt. Okkur er ekki skylt að greiða fyrir bótamál sem koma upp í millitíðinni, nema hægt sé að sýna okkur fram á að greiðslufallið var ekki þér að kenna.

Við getum aðeins nýtt rétt okkar til að greiða ekki bætur ef við höfum ekki með sérstakri tilkynningu í textaformi (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) eða skýrri ábendingu í tryggingarskírteininu bent þér á réttaráhrif þess að greiða ekki iðgjaldið.

(2) Riftunarréttur okkar

Ef þú greiðir fyrsta eða einstakt iðgjald ekki á réttum tíma getum við rift samningnum svo lengi sem þú hefur ekki innt greiðsluna af hendi. Riftunarrétturinn er útilokaður ef sannað er að þú berir ekki ábyrgð á greiðslufallinu.

2.3 Hvað gildir ef þú greiðir ekki framhaldsiðgjald á réttum tíma?

(1) Vanskil

Ef framhaldsiðgjald er ekki greitt á tilskyldum tíma í skilningi 2. mgr. b) tölu. 2.1 er það komið í vanskil án frekari greiðsluáskorana. Þá eigum við rétt á að krefjast endurgreiðslu þess tjóns sem af vanskilunum hlaut.

Þú lendir ekki í vanskilum ef þú berð ekki ábyrgð á greiðslufallinu.

(2) Frestir

Ef þú greiðir framhaldsiðgjald ekki á réttum tíma getum við sett þér gjaldfrest í textaformi (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti) á þinn kostnað. Greiðslufresturinn verður að vera að minnsta kosti tvær vikur.

(3) Tryggingarvernd fellur niður eða skerðist ef frestur líður án árangurs

Í tryggingartilvikum sem upp koma eftir að veittur gjaldfrestur er liðinn fellur tryggingarvernd niður eða skerðist, ef

- greiðsla iðgjalds, vaxta eða kostnaðar er enn í vanskilum þegar tryggingartilvik kemur upp og
- við höfum bent þér á þessi réttaráhrif um leið og fresturinn var veittur.

(4) Réttur okkar til uppsagnar ef frestur líður án árangurs

Ef greiðsla iðgjalds, vaxta eða kostnaðar er enn í vanskilum þegar veittur gjaldfrestur er á enda getum við sagt samningnum upp án uppsagnarfrests. Skilyrði þessa er, að við höfum bent þér á réttaráhrifin um leið og frestur var veittur.

Við getum lýst yfir uppsögn um leið og frestur er veittur. Ef greiðslan er enn í vanskilum þegar fresturinn er liðinn tekur uppsögn sjálfkrafa gildi. Við bendum skilmerkilega á þetta við uppsögn.

(5) Samningur heldur áfram ef upphæðin sem greiðsluáskorunin snerist um greiðist eftir á

Uppsögn okkar er ógild og samningurinn heldur áfram ef upphæðin sem greiðsluáskorunin snerist um er greidd innan eins mánaðar. Þessi eins mánaðar frestur hefst um leið og uppsögnin eða, ef uppsögn tók gildi um leið og fresturinn, þegar greiðslufrestur rennur út.

Fyrir bótamál sem koma upp milli þess að gjaldfrestur er liðinn og eftirgreiðsla er innt af hendi fellur tryggingarverndin niður eða skerðist.

3. Aðrar samstarfsskyldur

Hverjar eru aðrar samstarfsskyldur þínar?

(1) Skylda til að láta í té nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn

Ef lagalegar reglur skylda okkur til að afla upplýsinga og gagna um tryggingu þína og tilkynna um þau verður þú að láta okkur í té tafarlaust - sem merkir án saknæmrar tafar - nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn við samningsgerð eða þegar eftir því verður leitað. Þetta á einnig við ef breytingar verða síðarmeir á þeim upplýsingum, gögnum og fylgigögnum sem þú lést í té við samningsgerð eða þegar eftir því var leitað.

Ef þriðji aðili á réttindi byggð á samningnum og ef staða hans varðandi gagnaöflun og tilkynningar er einnig afgerandi á samstarfsskylda þín sómuleiðis við um slíkt.

(2) Nauðsynlegar upplýsingar

Nauðsynlegar upplýsingar í skilningi 1. mgr. eru til dæmis aðstæður sem geta verið afgerandi við mat á persónulegu skattalegu lögheimili þínu, skattalegu lögheimili þriðju aðila sem eiga kröfu á grundvelli samningsins, sem og skattalegu lögheimili þess sem tekur við bótagreiðslunum. Þar vege þyngst þýsk og erlend skattaleg lögheimili, auðkennisnúmer gagnvart skatti, fæðingarstaður og heimilisfang, skattalegt auðkennisnúmer, fæðingardagur, fæðingarstaður og lögheimili.

Tryggingarskilmálar:
B hluti - Skyldur sem gilda um alla

(3) Lögboðið samstarf vegna tilkynningaskyldu vanrækt Ef við sem tryggjandi lútum lögboðinni tilkynningaskyldu þurfum við að tilkynna nauðsynlegar upplýsingar í skilningi 2. mgr. til innlendra og erlendra skattýfirvalda. Ef þú lætur okkur nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn ekki í té eða ekki á tilskyldum tíma verður þú að gera ráð fyrir að við tilkynnum innlendum og erlendum skattýfirvöldum um samningsgögn þín, óháð því hvort skattalegt lögheimili erlendis sé fyrir hendi eða ekki.

Ef þú rækir ekki samstarfsskyldur þínar samkvæmt 1. og 2. mgr. er okkur heimilt að halda eftir bótagreiðslum. Þetta á við þar til okkur hafa verið veittar þær upplýsingar sem við þörfnumst til að geta staðið við lagaskyldur okkar.

C-hluti - Almennar reglur

Reglur C hluta gilda um allan samninginn, svo framfarlega sem gildissvið þeirra er ekki skilmerkilega takmarkað.

1. Upphaf tryggingarverndar

Hvenær hefst tryggingarverndin?

(1) Grundvallarregla

Tryggingarverndin hefst með lokum samningsgerðar en þó ekki fyrir þann tíma sem tilgreindur er í tryggingarskírteininu.

Tryggingarverndin hefst því aðeins á tilgreindum tíma að þú hafir greitt fyrsta eða einstakt iðgjald á réttum tíma í skilningi 2. mgr. a) tölul. 2.1 í B hluta. Ef þú greiðir iðgjaldið ekki á réttum tíma hefst tryggingarverndin ekki fyrir en frá þeim tíma þegar þú greiðir iðgjaldið (sjá 1. mgr. tölul. 2.2 í B hluta).

Við greiðum ekki bætur vegna tryggingartilvika sem upp koma fyrir upphaf tryggingarverndar.

(2) Tryggingarvernd aukin

Ef tryggingarvernd er aukin eftirá gildir 1. mgr. einnig um þessa aukningu tryggingarverndar.

2. Vátryggingaskírteini

Hvaða merkingu hefur tryggingarskírteini?

(1) Eigandi

Við getum litið svo á að eigandi tryggingarskírteinisins hafi heimild til að ráðstafa réttindum samkvæmt tryggingarsamningnum, sérstaklega að taka við bótum. En við getum farið fram á það að eigandi tryggingarskírteinisins sanni okkur rétt sinn.

(2) Sönnun á ráðstöfunarrétti

Ef bótaþegi hefur veitt öðrum eða afturkallað viðtökurétt eða afsalað sér eða veðsett kröfur þurfum við eingöngu að viðurkenna staðfestingu á þessum rétti frá eiganda tryggingarskírteinis ef sá sem hafði þennan rétt hingaðtil hefur tilkynnt okkur um breytinguna skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi, tölvupósti).

3. Þýskur réttur

Hvaða réttur gildir um samninginn?

Um samning þennan gildir þýskur réttur.

4. Varnarþing

Hvar má bera fram kröfur fyrir rétti?

(1) Dómstóll með lögsögu í málshöfðunum þínum á hendur okkur

Mál sem byggja á tryggingarsamningnum eða tryggingarmiðluninni má höfða fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem það útibú okkar sem annast samning þinn eða höfuðstöðvar er(u). Þú getur líka höfðað mál fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem þú átt lögheimili eða býrð að staðaldrí ef lögheimili er ekkert þegar málið er höfðað.

Ef vátryggingartaki er lögaðili (til dæmis hlutafélag eða félag með takmarkaðri ábyrgð, GmbH) eða sameignarfélag (Personengesellschaft) sem átt getur aðild að málum (til dæmis opið verslunarfélag, Offene Handelsgesellschaft, eða verslunarfélag með mismunandi eignarábyrgð, Kommanditgesellschaft), þá ræðst varnarþing af aðsetri þess.

Ef lög heimila að fleiri varnarþing komi til greina sem ekki er hægt að útiloka með samningum, er einnig hægt að höfða mál þar.

(2) Dómstóll með lögsögu í málshöfðunum okkar á hendur þér

Mál sem byggja á tryggingarsamningnum verðum við að höfða fyrir þeim dómstól sem hefur lögsögu þar sem þú átt lögheimili þegar málið er höfðað, eða venjulegt aðsetur ef lögheimili er ekkert.

Ef ekki er kunnugt um lögheimili þitt eða venjulegan dvalarstað þegar málið er höfðað má höfða mál fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem útibú okkar sem annast samning þinn er eða höfuðstöðvar okkar eru.

Ef vátryggingartaki er lögaðili (til dæmis hlutafélag eða félag með takmarkaðri ábyrgð, GmbH) eða sameignarfélag (Personengesellschaft) sem átt getur aðild að málum (til dæmis opið verslunarfélag, Offene Handelsgesellschaft, eða verslunarfélag með mismunandi eignarábyrgð, Kommanditgesellschaft), þá ræðst varnarþing af aðsetri þess. Ef aðsetur þess er óþekkt getum við höfðað mál fyrir dómstóli sem hefur lögsögu þar sem við erum með aðsetur eða það útibú sem annast samning þinn.

(3) Varnarþing ef þú býrð utan Evrópusambandsins, Íslands, Noregs eða Sviss

Ef þú flytur heimili þitt eða fast aðsetur til ríkis utan Evrópusambandsins, Íslands, Noregs eða Sviss eftir samningsgerð getum bæði þú og við eingöngu höfðað mál samkvæmt tryggingarsamningnum eða tryggingarmiðluninni fyrir dómstól sem hefur lögsögu þar sem höfuðstöðvar okkar eða útibú eru sem annast samning þinn.

5. Fyrning

Hvenær fyrnast kröfur samkvæmt samningnum, lögum samkvæmt?

(1) Fyrningarfrestur og ráðandi lagareglur **Kröfur sem byggja á samningnum fyrnast á þremur árum samkvæmt 195. gr. Borgaralegrar lögbókar (BGB)**. Nánar um upphaf, lengd og hlé á fyrningu er að finna í 195. til 213. gr. Borgaralegrar lögbókar (BGB).

(2) Fyrningu frestað meðan greiðsluskylda okkar er í athugun

Ef okkur berst krafa samkvæmt samningnum er fyrningu hennar frestað þar til þér eða þeim sem lagði kröfuna fram berst ákvörðun okkar skriflega (til dæmis í bréfi, símbréfi eða tölvupósti).

6. Fyrningarfrestur á samningstíma

Þú færð árlega, frá og með 2. tryggingarári fram að upphafi greiðslutímabils, tilkynningu þar sem lesa má upphæð tryggingabóta og, ef um þáttinn Ellilífeyrir er að ræða, auk þess stöðu höfuðstóls.

Eins má fá þessar upplýsingar hvenær sem er, ef óskað er.

Hugtakaskýringar

Hér verða mikilvæg hugtök skilgreind. Í meginmáli fyrsta þáttar höfum við auðkennt þessi hugtök með „→“. Dæmi:
→**Tryggingartaki**.

Tryggður lífeyrir frá upphafi lífeyristöku:

Tryggðan lífeyri frá upphafi lífeyristöku greiðum við frá upphafi lífeyristöku á meðan hinn tryggði er á lífi. Hæð hans ræðst af heildarhöfuðstól sem fyrir hendi er við upphaf lífeyristöku og ráðandi reikniforsendum á þeim tímapunkti. Hann er að minnsta kosti jafn hár og tryggður lágmarkslífeyrir.

Biðtími:

Biðtíminn er allt tímabilið frá umsömdu upphafi tryggingar til umsamins upphafs lífeyristöku. Hann tekur þar af leiðandi einnig til tímans fram að nýju umsömdu upphafi lífeyristöku, til dæmis þegar bótum er frestað.

Mótvægi:

Mótvægi ákvarðast hjá fjölskyldudómstól. Hann sýnir helming verðmætis áunninna réttinda í hjónabandinu, svonefnda hjónabandshlutdeild, (1. grein laga um jöfnun lífeyrisréttinda).

Virkir bankadagar:

Virkir bankadagar, einnig nefndir viðskiptadagar, eru þeir dagar þegar lánastofnanir í Þýskalandi eru opnar fyrir almenn viðskipti. Mánudagur til föstudags eru alla jafnan virkir bankadagar. Helgar og þýskir helgidagar á landsvísi sem og 24.12. og 31.12 eru ekki virkir bankadagar.

Matssjóðir:

Þegar fjárfestingar okkar eru metnar geta myndast matssjóðir. Þeir verða til þegar markaðsvirði fjárfestinga er hærra en verðgildið sem fjárfestingarnar eru bókfærðar á í efnahagsreikningi. Matssjóðir tryggja öryggi og gera það mögulegt að jafna út skammtímasveiflur á fjármagnsmörkuðum.

Reiknistuðull:

Við lýsingu á reiknistuðlum þeim sem prósentuhluti hagnaðarhlutdeildar vísar til hverju sinni, notum við hugtök úr tryggingastærðfræðinni. Reiknistuðlarnir ráðast einkum af tryggingarþættinum, aldri hins tryggða, upphafi lífeyristöku og hæð tryggðs höfuðstóls. Reiknistuðlarnir eru fundnir samkvæmt viðurkenndum reglum tryggingastærðfræðinnar.

Bótahöfuðstóll:

Bótahöfuðstóll tryggingarinnar er reiknaður út samkvæmt viðurkenndum reglum tryggingastærðfræðinnar út frá forsendum iðgjaldaútreiknings. Hann er grundvöllur að endurkaupverði, heildarhöfuðstól og hlutdeild í matssjóðum.

Framlag í bótasjóð:

Tryggingarfélögum ber lagaleg skylda til að mynda bótasjóði vegna skuldbindinga gagnvart tryggingartökum. Bótasjóðir samsvara þeirri upphæð sem þarf að vera fyrir hendi svo hægt sé, ásamt væntanlegum tryggingaiðgjöldum, að fjármagna tryggðar tryggingargreiðslur.

Bótasjóðir eru reiknaðir út samkvæmt ákvæðum 341. gr. e og f í verslunarlögum (HGB) og bótasjóðsreglugerð.

Kostnaður:

Kostnaður í skilningi þessara skilmála er sá kostnaður sem tekið var tillit til í iðgjaldaútreikningi (samningsgerðar- og sölukostnaður sem og annar kostnaður). Til annars kostnaðar telst einkum umsýslukostnaður. Til kostnaðar í skilningi þessara tryggingarskilmála telst auk þess kostnaður af þínum völdum, sem innheimta má sérstaklega.

Hinn samtryggði:

Ef samið var um eftirlífendalífeyri er hinn samtryggði sá einstaklingur sem greiða skal fyrir eftirlífendalífeyri ævilangt eftir andlát hins tryggða.

Reiknaður aldur:

Reiknaður aldur hins tryggða hverju sinni - þá er aldursári sem er hafið en ekki lokið bætt við ef af því eru liðnir meira en sex mánuðir. Dæmi: Þú ert nú þegar reikningslega 62 ára að aldri þegar minna en 6 mánuðir eru í 62. afmælisdag.

Varasjóður vegna endurgreiðslu iðgjalda:

Varasjóður fyrir endurgreiðslu iðgjalds er ákveðinn tryggingartæknilegur varasjóður í ársuppgjöri vátryggjanda. Þessi varasjóður er ígildi verðmætis krafna tryggingartaka vegna hlutdeildar í framtíðarhagnaði í skilningi verslunarlaga. Með varasjóðnum er með tímanum hægt að jafna út sveiflur - sem eru einkum algengar hvað fjármagnstekjur varðar.

Töflur:

Með töflum getum við fundið líkur á að tiltekni atburðir gerist. Þær eru grundvöllur útreikninga okkar sem tryggja að við getum staðið við samningsbundnar skuldbindingar okkar.

- Með dánartíðnitöflum getum við fundið út dánarlíkur.
- Með frekari töflum getum við ætlað öðrum tryggingartilvikum, eins og til dæmis tilkomu og lokum óvinnufærni eða umönnunarþörf, tíðni dauðsfalla hjá óvinnufærum og þeim sem umönnunarþurfi eru, endurteknum hjónaböndum og svo framvegis, ákveðin líkindi.

Skriptikostnaður:

Skriptikostnaður er kostnaður sem fellur á þann sem á réttindin vegna skiptanna. Jöfnunarskyldi einstaklingurinn og jöfnunarrétt hafi bera kostnaðinn að jafn stórum hluta. Upplýsingar um hæð skriptikostnaðar má sjá í vöruupplýsingablaðinu.

Prósentuhlutur í hagnaði:

Prósentuhlutur í hagnaði eru ákvarðaðir sem prósentuhlutur tiltekinna reiknistuðla. Slíkt fer fram fyrir hvern hagnaðar- og undirhóp fyrir sig sem og fyrir mismunandi tegundir hagnaðarhluta (sjá tölul. 2.2, A hluti - Þátturinn Ellilífeyrir). Prósentuhlutur í hagnaði eru tilgreindir hverju sinni í prósentum í viðauka við ársskýrslu okkar eða tryggingartaka er greint frá þeim með öðrum hætti.

Ábyrgur tryggingafræðingur:

Sérhvert líftryggingafyrirtæki verður að kalla til ábyrgan tryggingafræðing. Þessi aðili verður að vera áreiðanlegur og hæfur og búa yfir nægilegri kunnáttu í tryggingastærðfræði og starfsreynslu. Ábyrgur tryggingafræðingur skal einkum fylgjast með því að hægt verði til frambúðar að standa við skuldbindingar gagnvart tryggingatökum og að við útreikning á iðgjöldum og framlögum í bótasjóð sé farið að ákvæðum laga (141. gr. laga um tryggingaeftirlit - VAG).

Hinn tryggði:

Hinn tryggði er sá sem líftryggður er. Hinn tryggði þarf ekki nauðsynlega að vera tryggingartaki. Í félagatryggingum er um fleiri en einn tryggðan aðila að ræða.

Tryggingarskilmálar:
Hugtakaskýringar

Vátryggingartaki:

Tryggingartaki er sá sem sótti um trygginguna. Hann er tilgreindur þannig í tryggingarskírteininu. Réttindi og skyldur sem kveðið er á um í tryggingarskilmálunum eiga fyrst og fremst við um tryggingartaka sem viðsemjanda okkar.

Viðbótarbiðtími:

Framlengingartímabilið, það er að segja tímabilið frá upprunalega umsömdu upphafi lífeyristöku fram að frestaða upphafi lífeyristöku nefnum við viðbótarbiðtíma. Viðbótarbiðtíminn er þar með hluti biðtímans.